

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

Bijkomende norm (Herzien) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) – Het commissarisverslag in het kader van een wettelijke controle van de (geconsolideerde) jaarrekening en andere aspecten met betrekking tot de opdracht van de commissaris		Commentaar	Respondent	Beslissing Raad 05.04.2017
Overwe- gingen	DE RAAD VAN HET INSTITUUT VAN DE BEDRIJFSREVISOREN, Gezien artikel 31, § 1 van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren; Gezien het ontwerp van norm van het IBR-Instituut van de Bedrijfsrevisoren voorgelegd aan openbare raadpleging die plaatsvond van 30 januari 2017 tot 17 maart 2017; Gezien de commentaren ontvangen op deze openbare raadpleging; Overwegende hetgeen volgt: (1) De Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren heeft de norm van 10 november 2009 inzake de toepassing van de ISA's in België aangenomen. De Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren heeft vervolgens op 29 maart 2013 de bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) – Het commissarisverslag in het kader van een controle van financiële overzichten overeenkomstig de artikelen 144 en 148 van het Wetboek van vennootschappen en andere aspecten met betrekking tot de opdracht van de commissaris (hierna: "bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde ISA's") aangenomen, met als doel rekening te houden met de Belgische bijzonderheden met betrekking tot het commissarisverslag –meer bepaald de artikelen 140, 142, 144 en 148 van het Wetboek van vennootschappen – en met deze met betrekking tot de wettelijke of en bestuursrechtelijke termijnen voor het vaststellen van de (geconsolideerde) jaarrekening en het ter beschikking stellen van de (geconsolideerde) jaarrekening en/of het jaarverslag –meer bepaald de artikelen 92, 143, 268, 269, 410 en 553 van het Wetboek van vennootschappen – alsook te voorzien in een Belgisch geharmoniseerd verslag voor de controles van de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening uitgevoerd overeenkomstig de ISA's. Daarnaast voorziet deze bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde ISA's in vereisten ter aanvulling van ISA 580 inzake de Belgische bijkomende bevestigingen die in de bevestigings<u>ijijij</u>brief dienen te worden vermeld. Deze norm werd op 25 april 2013 door de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en op 22 augustus 2013 door de minister die bevoegd is voor Economie goedgekeurd. Deze goedkeuring heeft het voorwerp uitgemaakt van een bericht door de minister die bevoegd is voor Economie, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 28 augustus 2013 (p. 56832).	1. Consistentie in de verwijzing naar het Instituut van de Bedrijfsrevisoren 2. De termijnen voor het vaststellen van de jaarrekening en de terbeschikkingstelling van het jaarverslag worden enkel door het W. Venn. vastgelegd. Bijgevolg moet "bestuursrechtelijke" geschrapt worden 3. Schrappen van de expliciete verwijzing naar de artikelen van het Wetboek van vennootschappen	1. KPMG 2. KPMG 3. KPMG	1. De Raad gaat akkoord. 2. De Raad beslist hier toch "bestuursrechtelijk" te behouden opdat alle termijnen bv. ook voor vzw's worden beoogd. 3. De Raad gaat akkoord.
	(2) De bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde ISA's werd gewijzigd door de norm tot wijziging van de bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde ISA's (art. 144, 1ste lid, 9° W. Venn.), aangenomen door de Raad van het IBR-Instituut van de Bedrijfsrevisoren op 26 augustus en 1 december 2016, teneinde rekening te houden met de omzetting van de Europese boekhoudrichtlijn¹ in België. Deze werd op 14 december 2016 door de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en op <u>13 maart 2017</u> door de minister die bevoegd is voor Economie goedgekeurd. Deze goedkeuring heeft het voorwerp uitgemaakt van een bericht door de minister die bevoegd is voor	4. De volledige benaming van de Europese boekhoudrichtlijn zou duidelijker zijn	4. KPMG	4. De Raad gaat akkoord. Voor de leesbaarheid wordt dit gedaan in voetnoot.

¹ Richtlijn 2013/34/EU van 26 juni 2013 van het Europees Parlement en van de Raad betreffende de jaarlijkse financiële overzichten, geconsolideerde financiële overzichten en aanverwante verslagen van bepaalde ondernemingsvormen, tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

	<i>Economie, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van <u>17 maart 2017 (p. 37673)</u>.</i>			
	<i>(3) De Europese verordening Nr. 537/2014 van 16 april 2014 betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang en tot intrekking van Besluit 2005/909/EG van de Commissie en de omzetting van de Europese richtlijn 2014/56/EU van 16 april 2014 tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen bevatten nieuwe vereisten inzake de controleverklaring. Deze audithervorming werd in België omgezet door de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren.</i>			
	<i>(4) De norm van 10 november 2009 inzake de toepassing van de ISA's in België werd vervangen door de norm van 26 augustus en 21 november 2016 inzake de toepassing van de nieuwe en herziene Internationale controlestandaarden (ISA's) in België en tot vervanging van de norm van 10 november 2009 inzake de toepassing van de ISA's in België. Deze werd op 23 november 2016 door de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en op [xxx] door de minister die bevoegd is voor Economie goedgekeurd. Deze goedkeuring heeft het voorwerp uitgemaakt van een bericht door de minister die bevoegd is voor Economie, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van [xxx] (p. xxxx).</i>			
	<i>(5) Onderhavige herziening van de bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde ISA's beoogt rekening te houden met de vereisten die voortvloeien uit de Europese audithervorming en uit de ISA's die door de norm van 26 augustus en 21 november 2016 worden beoogd, met inbegrip van ISA 701 en de herziene ISA's.</i>			
	<i>(6) De structuur van deze norm is gebaseerd op de structuur van de ISA's. Daarom voorziet deze norm in een aantal doelstellingen, vereiste werkzaamheden en toepassingsgerichte teksten. De vereiste werkzaamheden geven weer aan welke vereisten dient te zijn voldaan teneinde de doelstellingen van de norm te realiseren. De toepassingsgerichte teksten verduidelijken de betrokken vereiste werkzaamheden teneinde deze vereisten op consistente wijze te laten toepassen. Derhalve dient de volledige tekst van deze norm in overweging te worden genomen, met inbegrip van de toepassingsgerichte teksten, opdat de commissaris een commissarisverslag zou kunnen opstellen dat in overeenstemming is met de Europese Verordening Nr. 537/2014, het Wetboek van vennootschappen, de ISA's en met deze norm.</i>			
	<i>(7) <u>Onderhavige norm is enkel van toepassing op de bedrijfsrevisoren en beoogt geen andere beroepsgroepen. Artikel 16/1 van het Wetboek van vennootschappen definieert het begrip "wettelijke controle van de jaarrekening" en beoogt in 3°, onder meer, de vrijwillige controle op verzoek van kleine vennootschappen wanneer deze opdracht gepaard gaat met de bekendmaking van het verslag bedoeld in de artikelen 144 of 148 van dit Wetboek (nl. het commissarisverslag). Het Instituut van de Bedrijfsrevisoren heeft er steeds naar gestreefd de uniciteit van het normatief kader te behouden op het hoogst mogelijk kwalitatieve niveau en dit met het algemeen belang voor ogen. Derhalve zijn de ISA's op alle controleopdrachten van (een) financiële (financieel) overzicht(en) (audit) uitgevoerd</u></i>			5. Deze nieuwe overweging wordt ingevoerd ter verduidelijking (zie opmerkingen 9-12)

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

	<u>door een bedrijfsrevisor van toepassing en dit sinds de norm van 10 november 2009. Dit werd bevestigd in de norm van 26 augustus en 1 december 2016, alsook in twee omzendbrieven van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren, Omzendbrief 2015/04 en Omzendbrief 2016/03. De normen dienen proportioneel te worden toegepast, principe dat is vastgelegd in artikel 31, §5 van de wet van 7 december 2016, dat overigens niet beperkt is tot de wettelijke controle maar van toepassing is op elke revisorale opdracht.</u>				
	(8) <u>Indien de uitvoering van een bijzondere opdracht een controle vereist overeenkomstig de ISA's</u> Met het oog op de harmonisatie van alle controleverslagen die door een bedrijfsrevisor worden uitgebracht, stipuleert onderhavige herziening van de bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde ISA's dat de bepalingen met betrekking tot het "Verslag over de controle van de (geconsolideerde) jaarrekening" <u>mutatis mutandis</u> van toepassing zijn <u>teneinde de op alle verslagen die worden uitgebracht in het kader van een controle van (een) financiële (financieel) overzicht(en) (audit)-te harmoniseren, of het nu gaat om een wettelijke controle dan wel een vrijwillige controle die niet leidt tot een commissarisverslag overeenkomstig artikel 144/148 van het Wetboek van vennootschappen. Hetzelfde geldt voor de contractuele controle.</u> Onderhavige norm beoogt niet de opdrachten die voortvloeien uit de normen betreffende de opdracht van de bedrijfsrevisor bij de ondernemingsraad.		6. Overweging (7):	6. KPMG	6. De Raad beslist:
			a) De verwijzing naar "contractuele controle" dient vervangen te worden door "vrijwillige controle". b) De laatste zin kan geschrapt worden aangezien er nergens verwezen wordt naar art. 151 W. Venn. inzake de opdracht van de commissaris ten aanzien van de ondernemingsraad. Er is dus geen verwarring omtrent de draagwijdte van dit ontwerp van norm mogelijk.		a) De overweging aan te passen in het licht van de aangepaste paragraaf 2 van deze norm. b) dit niet te schrappen omwille van de duidelijkheid.
	HEEFT OP ZIJN ZITTING VAN <u>5 APRIL 2017</u> DE HIERNAVOLGENDE NORM AANGENOMEN. Goedkeuring van onderhavige norm Deze norm werd op [...] door de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en op [...] door de Minister die bevoegd is voor Economie goedgekeurd. Deze goedkeuring heeft het voorwerp uitgemaakt van een bericht door de minister die bevoegd is voor Economie, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van [...].				
Inhoudstafel	Vereiste werkzaamheid	Toepassingsgerechte teksten			
Toepassingsgebied	1. Deze norm is van toepassing op het verslag dat de commissaris, dient te richten aan de algemene vergadering van de gecontroleerde entiteit, overeenkomstig de artikelen	A1. Deze norm is van toepassing op het verslag dat de commissaris dient op te stellen overeenkomstig de artikelen 144 en 148 van het Wetboek van	7. §1: toevoegen van "andere"	7. KPMG	7. De Raad gaat akkoord met deze tekstuele correctie.

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

	144 en 148 van het Wetboek van vennootschappen, de Verordening (EU) Nr. 537/2014 en de ISA's, alsook op bepaalde <u>andere</u> aspecten verbonden aan de opdracht van de commissaris. (Par. A1-A1a-A2 et par. 65) [Gecoördineerde norm, §1]	vennootschappen, dit wil zeggen het commissarisverslag over de jaarrekening of het commissarisverslag over de geconsolideerde jaarrekening. Deze norm is van overeenkomstige toepassing ingeval een specifieke wet uitdrukkelijk bepaalt dat artikel 144 van het Wetboek van vennootschappen ook van toepassing is op andere entiteiten die niet specifiek door het Wetboek van vennootschappen worden beoogd (bv. de verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen). (Par. 1) [Gecoördineerde norm, §A1]			
		A2. A1a. Deze norm beoogt tevens de bijzonderheden van het commissarisverslag over een OOB vereist door artikel 526bis, §6, 5) van het Wetboek van vennootschappen en artikel 10 van de Verordening (EU) Nr. 537/2014. (Par. 1)	8. §A1a: Art. 526bis W. Venn. is van toepassing op genoteerde vennootschappen terwijl het hier gaat om OOB's. Enkel art. 10 Verordening is van toepassing.	8. KPMG	8. De Raad gaat akkoord.
	2. De bepalingen van deze norm met betrekking tot het "Verslag over de controle van de (geconsolideerde) jaarrekening" zijn mutatis mutandis van toepassing op de verslagen van de bedrijfsrevisor in de gevallen dat de bedrijfsrevisor niet de commissaris is van de gecontroleerde entiteit (Par. A2) De paragrafen 7, 8, 16, 19, 20, 21, 22 en 23 van onderhavige norm zijn ook van toepassing op ieder controleverslag dat door een bedrijfsrevisor uitgebracht wordt overeenkomstig de ISA's.	A2. De norm van 26 augustus en 21 november 2016 inzake de toepassing van de nieuwe en herziene Internationale controlestandaarden (ISA's) in België en tot vervanging van de norm van 10 november 2009 inzake de toepassing van de ISA's in België bepaalt in §1 dat de bedrijfsrevisoren zullen overgaan tot de controle van alle financiële overzichten (audit) die hen wordt toevertrouwd door of krachtens de Belgische wet of op contractuele basis, overeenkomstig de ISA's. [Goedgekeurde tekst door de HREB op 23 november 2016 goedgekeurd gevraagd aan de minister] Deze bepaling werd ingevoegd met als doel ervoor te zorgen dat ook elke contractuele audit over financiële overzichten voor algemene doelstellingen uitgevoerd wordt overeenkomstig de ISA's en aan dezelfde vereisten inzake kwaliteitsbeheersing onderworpen is als een audit uitgevoerd wanneer de bedrijfsrevisor de commissaris is van de	9. §§2 en A2 moeten worden geschrapt. Deze zijn <i>contra legem</i> . 10. §A2: is deze paragraaf relevant in een norm die handelt over art. 144/148 W. Venn.?	9. IAB-IEC 10. KPMG	9. en 10. De Raad gaat niet akkoord met de stelling dat deze §§ <i>contra legem</i> zijn en heeft dit beargumenteerd bij de HREB en de minister. De ISA's zijn sinds de norm van 10 november 2009 van toepassing op de controles van <u>alle financiële overzichten</u> (audit). Wel meent de Raad dat §2 moet verduidelijkt worden en de paragrafen moet aanduiden die van toepassing zijn op alle controleverslagen. Immers, zoals reeds opgenomen in de algemene controlenormen, kan de revisor verzocht worden andere kwantitatieve overzichten

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

		<u>gecontroleerde entiteit. (par. 2)</u>			te attesteren dan in het kader van de wettelijke controle zoals gedefinieerd door art. 16/1 W. Venn. In dit geval zullen de beginselen inzake het verslag over de controle van de jaarrekening toepasselijk zijn.
	2. Indien de uitvoering van een bijzondere opdracht een controle vereist, dient de bedrijfsrevisor deze controle uit te voeren overeenkomstig de ISA's. Bijgevolg zijn de bepalingen van deze norm met betrekking tot het "Verslag over de controle van de (geconsolideerde) jaarrekening" mutatis mutandis van toepassing. (Par. A3) [Gecoördineerde norm, §2]	A3. De notie "bijzondere opdrachten" duidt de opdrachten aan die door het Wetboek van vennootschappen worden toevertrouwd aan de bedrijfsrevisor, al dan niet in zijn hoedanigheid van commissaris. Voor een aantal bijzondere opdrachten werden daarnaast specifieke normen ontwikkeld. Deze normen blijven onverkort gelden, ongeacht de invoering van de ISA's. (Par. 3) [Gecoördineerde norm, §A3]	11. §§3 en A moeten worden geschrapt. Deze zijn <i>contra legem</i>. 12. §A3: is deze paragraaf relevant in een norm die handelt over art. 144/148 W. Venn.?	11. IAB-IEC 12. KPMG	11. en 12. De Raad gaat niet akkoord met de stelling dat deze §§ <i>contra legem</i> zijn en heeft dit beargumenteerd bij de HREB en de minister. Het Wetboek van vennootschappen bepaalt de opdracht van de bedrijfsrevisor en geeft de elementen aan waarover verslag moet uitgebracht worden. De uit te voeren werkzaamheden om hiertoe te komen, worden evenwel niet door het Wetboek van vennootschappen omschreven. Er bestaat een aantal specifieke normen voor de uitvoering van bepaalde opdrachten die door het Wetboek van vennootschappen worden toevertrouwd aan de bedrijfsrevisor (de zogeheten 'bijzondere opdrachten'), al dan niet gemeenschappelijk met de externe accountants. Door de norm van 10 november 2009 werden de ISA's van toepassing gemaakt op de

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

					controles van alle financiële overzichten (audit). Zoals in herinnering gebracht in Omzendbrieven 2015/04 en 2016/03, blijven de specifieke normen onverkort gelden, ongeacht de invoering van de ISA's. Deze ISA's zijn niet in strijd met de door deze specifieke normen vereiste controlewerkzaamheden, maar leggen enkel bijkomende verplichtingen op voor de bedrijfsrevisoren. Deze gemeenschappelijke normen zijn derhalve niet eenzijdig gewijzigd. Het IBR beoogt praktische nota's te ontwikkelen die toelichting verstrekken over de wijze waarop de in België van toepassing zijnde internationale standaarden toegepast moeten worden op de bijzondere opdrachten en, in voorkomend geval, in het kader van de door het IBR reeds aangenomen normen met betrekking tot de bijzondere opdrachten. Indien er specifieke normen bestaan, dienen deze praktische nota's samen gelezen te worden met de normen waarop zij betrekking hebben. In geen geval
--	--	--	--	--	--

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

					wijzigingen de praktische nota's de bestaande normen noch worden deze erdoor opgeheven.
Datum van inwerkingtreding	3. Deze norm treedt in werking op de datum van publicatie in het Belgisch Staatsblad van het advies-bericht van de minister die bevoegd is voor Economie en is van toepassing op de wettelijke controle van de (geconsolideerde) jaarrekening met betrekking tot de boekjaren aanvangend vanaf 17 juni 2016. (Par. A23 en A34) [Gecoördineerde norm, §3]	A3. A2.—Voor wat de paragrafen betreffende het verslag van niet-bevinding betreft is onderhavige norm van toepassing zoals voorzien in paragraaf 3 van deze norm en dit overeenkomstig artikel 156 van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren. A3:A4. De overige paragrafen zijn van toepassing op de controle van de (geconsolideerde) jaarrekening met betrekking tot de boekjaren aanvangend vanaf 17 juni 2016.	13. §34: de bepalingen in verband met het verslag van niet-bevinding zijn van toepassing vanaf 1/1/2017	13.IBR-Advies 2017/02	13. Deze paragrafen worden in overeenstemming gebracht met het IBR-Advies 2017/02
Doelstellingen	4. Deze norm heeft tot doel de Belgische bijzonderheden met betrekking tot het commissarisverslag te behandelen, teneinde: (Par. A4-A5 en A5A6) (i) de commissaris in staat te stellen een verslag over de controle van de (geconsolideerde) jaarrekening op te stellen overeenkomstig de ISA's, de artikelen 144 en 148 van het Wetboek van vennootschappen en, voor wat de OOB's organisaties van openbaar belang betreft, rekening houdend met de bijzonderheden vereist door artikel 526bis, §6, 5) van het Wetboek van vennootschappen en de Verordening (EU) Nr. 537/2014; [Gecoördineerde norm, §5] (ii) de commissaris in staat te stellen een verslag op te stellen over de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen met betrekking tot het jaarverslag, in voorkomend geval, de "andere informatie opgenomen in het jaarrapport", de door artikel 100, § 1, 5°, 6°/1, 6°/2 en § 2 van het Wetboek van vennootschappen beoogde	A4:A5. Deze norm is een bijkomende norm bij de ISA's en meer bepaald de ISA's met betrekking tot de schriftelijke bevestigingen (ISA 580) en tot het verslag van de onafhankelijke auditor. (ISA 700 (Herzien), 701, 705 (Herzien) en 706 (Herzien)) voor wat de bijkomende schriftelijke bevestigingen van de leiding van de entiteit en het commissarisverslag betreft, alsook ISA 720 (Herzien) voor wat die de controlewerkzaamheden betreft bevat uit te voeren op het jaarverslag en, in voorkomend geval, de "andere informatie opgenomen in het jaarrapport". Deze norm maakt het mogelijk om rekening te houden met de Belgische bijzonderheden met betrekking tot het commissarisverslag, en meer bepaald op het vlak van de structuur en de inhoud daarvan, alsook van de datum waarop het wordt uitgebracht (Par. 79-74 en A8A14). (Par. 54) [Gecoördineerde norm, §A5] A5:A6. Deze norm moet samen gelezen worden met de relevante wet- en regelgeving en met de ISA's. (Par. 54) [Gecoördineerde norm, §A5]	14. § 5-4 (i): a) Hier wordt reeds de afkorting OOB gehanteerd, maar de definitie komt pas later. Het zou beter zijn om hier nog de volledig uitgeschreven term te gebruiken. b) Art. 526bis W. Venn. is van toepassing op genoteerde vennootschappen. Enkel art. 10 Verordening is toepasselijk op OOB's. 15. § 5-4 (ii): a) schrappen van "§2" want deze § verwijst niet naar specifieke documenten.	14.a): KPMG + EY 14.b): KPMG 15. KPMG	14. a) De Raad gaat akkoord met deze tekstuele correctie. b) De Raad gaat akkoord (zie standpunt onder opmerking 8) 15. a) Dit is de tekst van art. 144, §1, 10° W. Venn. De Raad beslist dit te behouden.

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

	documenten en tot de naleving van de bepalingen inzake het voeren van de boekhouding, van het Wetboek van vennootschappen en van de statuten van de gecontroleerde entiteit; [Gecoördineerde norm, §6] (iii) de commissaris in staat te stellen, <u>in voorkomend geval</u>, een verslag van niet-bevinding op te stellen overeenkomstig artikel 143, 2de lid, van het Wetboek van vennootschappen. [Verplaatst van: <u>Gecoördineerde norm, §8(a)</u>]		b) Het is nodig te verduidelijken dat de overeenkomstig art. 100 W. Venn. (bv. art. 96/2 W. Venn.) (uitz. Jaarverslag en sociale balans) neer te leggen documenten sowieso het voorwerp uitmaken van werkzaamheden onder ISA 720 (Herzien). De relatie met de omzetting van de richtlijn niet-financiële informatie moet ook bekeken worden.		b) De Raad beslist dat een advies zal gepubliceerd worden over de relatie tussen ISA 720 (Herzien) en de omzetting van de richtlijn niet-financiële informatie zodra deze laatste wordt omgezet.
	5. Deze norm heeft tevens tot doel om de andere aspecten met betrekking tot de opdracht van de commissaris te behandelen, zijnde: (<u>Par. A5</u>) (ii) het onderkennen van de in de Belgische wettelijke en bestuursrechtelijke context vereiste bijkomende schriftelijke bevestigingen <u>en de commissaris in staat stellen te verkrijgen van de leiding het management</u> van de entiteit in een bevestigingsbrief opgesteld overeenkomstig de ISA's <u>te verkrijgen</u>, en rekening houdend met deze Belgische bijkomende bevestigingen; (<u>Par. A45</u>); en [<u>Gecoördineerde norm, §7</u>] (iii) het vaststellen van de vereiste werkzaamheden met betrekking tot het nazicht van de neerlegging van de (geconsolideerde) jaarrekening en van de door				

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

	artikel 100, § 1, 5°, 6°/1, 6°/2 en § 2 van het Wetboek van vennootschappen beoogde documenten, met betrekking tot het voorgaand boekjaar rekening houdend met de in het Wetboek van vennootschappen vermelde wettelijke en bestuursrechtelijke termijnen. (Par. A48-A53) [Verplaatst van: <u>Gecoördineerde norm, §8(b)</u>]				
Definities	6. Voor de toepassing van deze norm, dient te worden verstaan onder (Par. <u>A6A7</u>): [<u>Hernummering van bepaalde onderstaande definities, Gecoördineerde norm, §9</u>] (i) “Wetboek van vennootschappen”: hieronder wordt tevens begrepen de <u>wet- en regelgeving die verwijst naar de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen (-vanbv, de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de stichtingen en de Europese politieke partijen en stichtingen) in het bijzonder voor zover deze wet verwijst naar de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen</u> (par. A6aA8); ii) “ISA’s”: de <i>International Standards on Auditing</i>, overeenkomstig de norm van 26 augustus en 21 november 2016 inzake de toepassing van de nieuwe en herziene Internationale controlestandaarden (ISA’s) in België en tot vervanging van de norm van 10 november 2009 inzake de toepassing van de ISA’s in België; iii) “Verordening (EU) Nr. 537/2014”: de Verordening (EU) Nr. 537/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang en tot intrekking van Besluit 2005/909/EG van de Commissie; iv) “Code 2009”: Belgische Corporate Governance Code 2009 in de zin van artikel 96, § 2, 1° van het Wetboek van	<u>A6A7</u>. Voor de niet in deze norm omschreven termen wordt verwezen naar de in de ISA’s en het Wetboek van vennootschappen opgenomen definities. [<u>Gecoördineerde norm, §A6</u>] <u>A7A8A6a</u>. De artikelen 130 tot 133, 134, §§ 1, 2, 3 en 6, 135 tot 140, 142 tot 144, met uitzondering van artikel 144, eerste lid, 6° en 7°, van het Wetboek van vennootschappen zijn van overeenkomstige toepassing op de verenigingen die een commissaris hebben benoemd. (art. 17, §7, <u>art. 37, §7 en art. 53, §6</u> van de wet van 27 juni 1921) Bovendien zijn sommige bepalingen van het Wetboek van vennootschappen niet overgenomen in de wet van 27 juni 1921. (Par. <u>76(i)</u>)	16. <u>§7-6</u> (1): niet enkel de wet van 1921 verwijst naar het W. Venn. 17. §A6a: niet enkel art. 17, §7 van de wet van 1921 verwijst naar art. 144 W. Venn. 18. <u>§7-6</u> (viii): toevoegen van “al dan niet” in de zinsnede “en de vennootschappen waarvan de effecten zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt buiten de Europese Economische Ruimte (EER)” 19. <u>§7-6</u> (xiv): onder “andere informatie” zou ook art. 96/2 W. Venn. moeten vallen	16. KPMG 17. KPMG 18. KPMG 19. KPMG	16. De Raad gaat hiermee akkoord. 17. De Raad gaat akkoord met deze tekstuele correctie. 18. Dit is de definitie in de norm van 26 augustus en 21 november 2016. De Raad beslist dit derhalve niet te wijzigen. 19. In principe valt het verslag van betaling aan overheden niet onder de definitie van ISA 720 (Herzien). De commissaris dient in de betrokken sectie aan te geven welke “andere informatie opgenomen in het jaarrapport” het voorwerp uitmaakt van zijn vermelding. Overeenkomstig ISA

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

Vennootschappen; (v) “Commissaris”: de bedrijfsrevisor belast met de wettelijke controle van de jaarrekening, en/of de aangestelde bedrijfsrevisor belast met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening. De term “commissaris” verwijst, in functie van de uitgevoerde controleopdracht, ook naar de bedrijfsrevisor; (vi) “Entiteit”: elke commerciële of niet-commerciële entiteit, uit de private of de openbare sector, met inbegrip van vzw’s, stichtingen, enz.; (vii) “OOB”: de een organisaties van openbaar belang zoals gedefinieerd door artikel 4/1 van het Wetboek van vennootschappen; (iii) “Genoteerde entiteit” in de zin van ISA 701: Overeenkomstig §2, 1ste lid van de norm van 26 augustus en 21 november 2016 inzake de toepassing van de nieuwe en herziene Internationale controlestandaarden (ISA’s) in België en tot vervanging van de norm van 10 november 2009 inzake de toepassing van de ISA’s in België, betreft het de vennootschappen waarvan de effecten zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereguleerde markt in de zin van artikel 4 van het Wetboek van vennootschappen, alsook de op een niet-gereguleerde markt genoteerde vennootschappen en de vennootschappen waarvan de effecten zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereguleerde markt buiten de Europese Economische Ruimte (EER); (ix) “Wettelijk controle”: de wettelijke controle zoals omschreven in artikel 16/1 van het Wetboek van vennootschappen en in de artikelen 142 en 146 van het Wetboek van vennootschappen; (x) “Controle”: de notie van controle (audit) zoals omschreven in de ISA’s;			720 (Herzien) bepaalt de commissaris, samen met het bestuursorgaan, welke documenten te beschouwen vallen als “andere informatie opgenomen in het jaarrapport”. De Raad beslist dit niet te wijzigen.
---	--	--	--

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

xi) “(Geconsolideerde) jaarrekening”: de (geconsolideerde) jaarrekening bedoeld in titel VI, Boek IV van het Wetboek van vennootschappen of bedoeld in andere wetgeving die van toepassing is op entiteiten anders dan de vennootschappen waarop voormeld titel VI van toepassing is; beoogt tevens de notie van “financiële overzichten” zoals omschreven door ISA 700 (Herzien), § 8 (f); xii) “Commissarisverslag”: het verslag van de commissaris uitgebracht in het kader van de wettelijke controle van de (geconsolideerde) jaarrekening overeenkomstig de artikelen 144 en 148 van het Wetboek van vennootschappen, dat het verslag over de controle van de (geconsolideerde) jaarrekening en het verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen omvat; deze verslagen vormen een geheel en zijn ondeelbaar; xiii) “Vaststellen van de (geconsolideerde) jaarrekening”: het opstellen van de (geconsolideerde) jaarrekening overeenkomstig artikel 92 (of de artikelen 110 en 111) van het Wetboek van vennootschappen of gelijkaardige bepalingen in wetgeving die van toepassing is op entiteiten anders dan een vennootschap; xiv) “Andere informatie” zoals gedefinieerd door ISA 720 (Herzien): in de Belgische context gaat het over het jaarverslag en, in voorkomend geval, de “andere informatie opgenomen in het jaarrapport”; xv) “Jaarverslag”: het verslag bedoeld in de artikelen 95 en 96 van het Wetboek van vennootschappen; dit begrip heeft ook betrekking op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening zoals bedoeld in artikel 119 van het Wetboek van vennootschappen; xvi) “Andere informatie opgenomen in het jaarrapport”: financiële of niet-financiële informatie - anders dan het jaarverslag, de (geconsolideerde) jaarrekening en het daarbij				
--	--	--	--	--

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

	horende commissarisverslag - opgenomen in het jaarrapport van de entiteit (par. 13 van ISA 720 (Herzien)); vii) “Een onaangepast oordeel” of “een aangepast oordeel” zoals omschreven door ISA 700 (Herzien) en ISA 705 (herzien): hieronder wordt overeenkomstig de artikelen 144 en 148 van het Wetboek van vennootschappen respectievelijk verstaan oordeel zonder voorbehoud of een oordeel met voorbehoud, een afkeurend oordeel, en een onthoudende verklaring; viii) “Kernpunten van de controle”: zoals gedefinieerd in paragraaf 8 van ISA 701, zijnde “<i>de aangelegenheden die, in de professionele oordeelsvorming van de auditor, het meest significant waren bij de controle van de financiële overzichten van de huidige verslagperiode. Kernpunten van de controle worden geselecteerd uit de aangelegenheden die zijn gecommuniceerd met de met governance belaste personen</i>”; deze notie omvat de “meest significant ingeschatte risico's op een afwijking van materieel belang, met inbegrip van ingeschatte risico's op een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude” zoals bedoeld in artikel 10, 2de lid, c) van de Verordening (EU) Nr. 537/2014; ix) “Verslag van niet-bevinding”: het verslag zoals bedoeld in artikel 143, 2de lid, van het Wetboek van vennootschappen.				
Voorstelling en structuur van het commissarisverslag	7. De commissaris dient een verslag op te stellen overeenkomstig ISA 700 (Herzien) en deze norm. [Gecoördineerde norm, §10] 8. De commissaris dient de bestemmelingen van het verslag naargelang van de omstandigheden van de opdracht, de gecontroleerde entiteit, alsook het boekjaar waarop het verslag betrekking heeft, te vermelden in de titel van zijn verslag. [Gecoördineerde norm, §11] 9. Het commissarisverslag dient een inleiding en twee				

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

	afzonderlijke verslagen te omvatten, zijnde het “Verslag over de controle van de [geconsolideerde] jaarrekening” en het “Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen”. [Gecoördineerde norm, §13]				
	<u>10. Indien de commissaris van mening is dat hij in zijn verslag over de controle van de (geconsolideerde) jaarrekening een aangepast oordeel tot uitdrukking dient te brengen, dient hij na te gaan of dit oordeel het gevolg is van het niet-verkrijgen van de door artikel 144, § 1, 2° of 148, § 1, 2° van het Wetboek van vennootschappen vermelde toelichtingen en informatie. Indien dit het geval is, dient hij de betrokken sectie in zijn verslag over de (geconsolideerde) jaarrekening aan te passen door te vermelden dat hij van de verantwoordelijken (en van de aangestelden) van het bestuursorgaan van de vennootschap niet alle voor de controle vereiste ophelderingen en inlichtingen heeft verkregen. De commissaris dient tevens zijn “Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen” aan te passen. (Par. A9) [Gecoördineerde norm, §A9]</u>	<u>A9. A9b—De aanpassing van het verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen zal afhangen van de omstandigheden, bijvoorbeeld, indien deze een impact hebben op het jaarverslag, op het voeren van de boekhouding, op de naleving van het Wetboek van vennootschappen of de statuten, of op de resultaatverwerking. (Par. 10)</u>	20. Deze paragrafen (voorheen §§ 15 en A9b) horen niet thuis onder de “inleiding” maar onder de “structuur” van het commissarisverslag. 21. §A9b: hieraan moet toegevoegd worden “naleving van het Wetboek van vennootschappen of de statuten”	20. KPMG 210. KPMG	20. De Raad gaat hiermee akkoord. 210. De Raad gaat hiermee akkoord.
Inleiding van het commissarisverslag	<u>11. De commissaris dient in de inleiding aan te geven dat zijn verslag bestaat uit, enerzijds, het verslag over de controle van de (geconsolideerde) jaarrekening en, anderzijds, het verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen, en dat deze verslagen een-één en ondeelbaar zijn. [Gecoördineerde norm, §12]</u>		22. §11: vervanging van “een” door “één”	22. PwC + KPMG	22. De Raad gaat akkoord met deze tekstuele correctie. Dit wordt ook aangepast in de modelverslagen.
	<u>12. De inleiding dient de elementen te bevatten die vereist worden door artikel 144, § 1, 1° (jaarrekening) of artikel 148, § 1, 1° (geconsolideerde jaarrekening) van het Wetboek van vennootschappen. (Par. A7A10-A7eA13)</u>	<u>A8.A10. De vermelding van wie tussenkomt in de benoemingsprocedure van de commissaris voorzien in artikel 144, §1, 1° (jaarrekening) of artikel 148, § 1, 1° (geconsolideerde jaarrekening) van het Wetboek van vennootschappen, beoogt, naargelang van de omstandigheden, de algemene vergadering, het bestuursorgaan, het auditcomité en/of de ondernemingsraad of, in voorkomend geval, de rechtbank. (Par. 12)</u>			<u>234. §A10: De Raad heeft vastgesteld dat dit een vergetelheid was in §A10.</u>

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

		A9.<u>A11.</u> Voor wat het aantal opeenvolgende boekjaren dat het bedrijfsrevisorenkantoor of het geregistreerd auditkantoor, of, bij gebrek eraan, de bedrijfsrevisor belast met de wettelijke controle van de (geconsolideerde) jaarrekening van de entiteit sinds de eerste benoeming, zal over het algemeen worden uitgegaan van de eerste opdrachtbrief tussen de vennootschap en de commissaris (rechtspersoon, zo niet, natuurlijke persoon). Het feit dat moeilijk in de tijd kan worden teruggegaan om te bepalen hoe lang een commissaris belast is met de wettelijke controle, zou door sommigen misschien als probleem kunnen worden opgeworpen. Het is niet nodig verder te gaan dan het boekjaar 1990, gelet op enerzijds de overgangsmaatregelen van de Verordening (EU) Nr. 537/2014, en, anderzijds, op het feit dat via de website van de Kruispuntbank voor ondernemingen (http://kbopub.economie.fgov.be/kbopub/zoeknummerform.html) voor elke onderneming (bijvoorbeeld op basis van haar ondernemingsnummer) alle publicaties in het Belgisch Staatsblad kunnen worden opgevraagd, ook over de opeenvolgende benoemingen van commissarissen. Op die website zijn ook opzoeken mogelijk op basis van de eventuele vroegere benamingen van de vennootschap (http://kbopub.economie.fgov.be/kbopub/zoeknaamfonetischform.html). (Par. 12) A10.<u>A12.</u> A7b. In bepaalde omstandigheden, kan de commissaris het nuttig achten om daarenboven het aantal boekjaren te vermelden dat de permanente vertegenwoordiger van het bedrijfsrevisorenkantoor belast is met de wettelijke controle van de (geconsolideerde) jaarrekening van de entiteit. (Par. 12)			
		A11.<u>A13.</u> A7c. Het commissarisverslag maakt deel uit	24. Tekstuele correctie en	24. KPMG	24. De Raad gaat akkoord met

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

		van de documenten die <u>niet later dan 15 dagen (of 30 dagen in het geval van een genoteerde vennootschap in de zin van artikel 4 van het Wetboek van vennootschappen) voorafgaand aan de jaarlijkse algemene vergadering</u> ter beschikking worden gesteld van de vennoten, — of aandeelhouders of leden , of aan hen worden overgemaakt; <u>niet later dan 15 dagen voorafgaand aan de jaarlijkse algemene vergadering</u> . Indien de commissaris niet in staat is om de wettelijke termijnen na te leven die zijn voorgeschreven in verband met de terbeschikkingstelling van zijn verslag, is paragraaf 74 van deze norm van toepassing. (Par. <u>12 en 13</u>)	toevoeging van de termijn in het geval van een genoteerde vennootschap		deze tekstuele correctie.
<u>Ondertekenin g van het commissarisve rslag en vermelding van de vestigingsplaa ts</u>	13. Overeenkomstig de paragrafen 48 en 49 van ISA 700 (Herzien) en de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen, dient de commissaris zijn verslag te dagtekenen en zijn vestigingsplaats te vermelden.. (Par. <u>A13, A8-A14 en A9A15</u>) [Gecoördineerde norm, §14]	A12-A14. <u>A8.</u> —De datum van het commissarisverslag verwijst naar het feit dat de commissaris rekening heeft gehouden met het effect van gebeurtenissen en transacties waarvan hij kennis heeft verkregen en die tot deze datum hebben plaatsgevonden. De verantwoordelijkheid van de commissaris voor gebeurtenissen en transacties die na deze datum hebben plaatsgevonden, wordt behandeld in de paragrafen 6 tot en met 9 van ISA 560 betreffende gebeurtenissen na de einddatum van de verslagperiode, alsook in paragraaf 79-74 van deze norm met betrekking tot de datum van uitgifte van het verslag. (Par. 13) [Gecoördineerde norm, §A8]	25. §13: <u>a)</u> Deze paragraaf hoort niet thuis onder “inleiding van het verslag” en moet verplaatst worden naar het einde. <u>a)b)</u> Er moet ook verwezen worden naar A7c die handelt over de terbeschikkingstelling	25. KPMG	25. a) De Raad gaat akkoord en beslist een nieuwe subtitel in te voeren. Hetzelfde geldt voor de paragrafen met betrekking tot de modelverslagen, waar ook een subtitel wordt ingevoerd. b) De Raad gaat hiermee akkoord.
		A13-A15. <u>A9.</u> —Inzake het bepalen van de “vestigingsplaats”, bevat het concept van vestiging “de daadwerkelijke uitoefening van een economische activiteit, zoals bedoeld in artikel 43 van het Verdrag <u>betreffende de Europese Unie</u> , door de dienstverrichter voor onbepaalde tijd en vanuit een duurzame infrastructuur, van waaruit daadwerkelijk diensten worden verricht. (Artikel 4, 5° van de Dienstenrichtlijn 2006/123/EG) In overweging (37)	26. Zou het niet eenvoudiger zijn aan te geven dat het moet gaan over de vestigingsplaats zoals aangegeven in het openbaar register of dat dit over het algemeen daar is waar de revisor <u>die</u> ondertekend gebaseerd is? Het concept “welke plaats van	26. KPMG	26. De Raad beslist de paragraaf te behouden, vermits dit werd bevestigd door de vertegenwoordiger van de Europese Commissie. Echter, de Raad meent dat verduidelijking nuttig is door aan te geven dat de vestigingsplaats gewoonlijk één

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

		verduidelijkt de richtlijn dat “[i]n geval de dienstverrichter verschillende plaatsen van vestiging heeft, is het van belang vast te stellen vanuit welke plaats van vestiging de betrokken dienst wordt verricht”. Bijgevolg zal de plaats van vestiging van de commissaris overeenkomen met de vestiging van waaruit daadwerkelijk de controledienst werd verricht. <u>Gewoonlijk zal dit één van de vestigingsadressen van het kantoor zijn zoals opgenomen in het openbaar register bijgehouden door het Instituut van de Bedrijfsrevisoren.</u> (Par. 13)	vestiging de betrokken dienst wordt verricht” is onduidelijk: wat indien het auditteam zich op verschillende plaatsen bevindt of dat een significant deel van de audit uitgevoerd werd in het buitenland?		van de beroepsadressen is zoals opgenomen in het openbaar register.
<u>Modelverslagen</u> <u>n</u>	14. Teneinde zijn verslag aan de algemene vergadering op te stellen overeenkomstig het Wetboek van vennootschappen en, in voorkomend geval, de Verordening (EU) Nr. 537/2014, alsook de ISA's, dient de commissaris gebruik te maken van de modelverslagen <u>zoals opgenomen in de bijlagen bij deze norm</u> (Par. <u>A9aA16</u>): (i) Commissarisverslag (jaarrekening – entiteit anders dan: een OOB, een genoteerde entiteit, een vzw, een ivzw of een stichting) (<u>Bijlage 1</u>); (ii) Commissarisverslag (jaarrekening – OOB) (Bijlage 2); <u>(iii) Commissarisverslag (jaarrekening – genoteerde entiteit anders dan een OOB²) (Bijlage 3);</u> (iii) <u>(iv)</u> Commissarisverslag (jaarrekening – vzw, een ivzw of een stichting) (Bijlage <u>34</u>); (iv) <u>(v)</u> Verslag van de aangeduide bedrijfsrevisor (geconsolideerde jaarrekening - OOB) (Bijlage <u>45</u>); <u>en</u> (v) <u>(vi)</u> Verslag van de aangeduide bedrijfsrevisor (geconsolideerde jaarrekening – entiteit anders dan een OOB) (Bijlage <u>56</u>).en	A14.A16. <u>A9a.</u> De modelverslagen opgenomen in de <u>in de</u> bijlage bij onderhavige norm gaan uit van het feit dat de commissaris een oordeel zonder voorbehoud tot uitdrukking brengt. Wanneer de commissaris een aangepast oordeel tot uitdrukking brengt, zal dit een impact hebben op de bewoordingen van deze verslagen. (Par. 14)	27. §14: a) Het is logischer om (vi) te verplaatsen naar (iii). b) Teneinde duidelijk te maken wat moet begrepen worden onder ‘genoteerde entiteiten anders dan een OOB’s zou dit hier best gedefinieerd worden. c) Incoherentie in het verslag (6). In het verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen wordt er verwezen naar de Europese Verordening terwijl in dit geval de Verordening niet van toepassing is. Daarom moet deze zin in de “Andere vermeldingen”	27. KPMG	27. a) De Raad gaat hiermee akkoord. b) De Raad gaat hiermee akkoord. Aangezien een definitie bestaat in §6, wordt dit herhaald in een voetnoot. c) De Raad gaat hiermee akkoord.

² Een genoteerde entiteit zoals gedefinieerd in paragraaf 6 (viii) van deze norm betreft ook de genoteerde vennootschappen op een niet-gereguleerde markt genoteerde vennootschappen en de vennootschappen waarvan de effecten zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereguleerde markt buiten de Europese Economische Ruimte (EER).

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

	(vi)(vii) Commissarisverslag (jaarrekening genoteerde entiteit anders dan een OOB) (Bijlage 6).		geschrapt worden. Dit wordt overigens bevestigd in §68.		
	15. Indien de commissaris van mening is dat hij in zijn verslag over de (geconsolideerde) jaarrekening een aangepast oordeel tot uitdrukking dient te brengen², dient hij na te gaan of dit oordeel het gevolg is van het niet verkrijgen van de door artikel 144, § 1, 2° of 148, § 1, 2° van het Wetboek van vennootschappen vermelde toelichtingen en informatie. Indien dit het geval is, dient hij de betrokken paragraaf in zijn verslag over de (geconsolideerde) jaarrekening aan te passen door te vermelden dat hij van de verantwoordelijken (en van de aangestelden) van het bestuursorgaan van de vennootschap niet alle voor de controle vereiste ophelderingen en inlichtingen heeft verkregen. De commissaris dient tevens zijn “Verslag betreffende de overige door wet en regelgeving gestelde eisen” aan te passen. (Par. A9b) [Gecoördineerde norm, §A9]	A9b. De aanpassing van het verslag betreffende de overige door wet en regelgeving gestelde eisen zal afhangen van de omstandigheden, bijvoorbeeld, indien deze een impact hebben op het jaarverslag, het voeren van de boekhouding of de resultaatsverwerking. (Par. 15)	28. §15 en A9b: Deze paragrafen horen niet thuis onder de “inleiding” maar onder de “structuur” van het commissarisverslag. 29. De voetnoot gekoppeld aan §15 is niet correct en komt niet overeen met §22.	28. KPMG 29. EY	28. De Raad gaat hiermee akkoord. Deze paragrafen worden verplaatst naar §§10 en A9. 29. De Raad gaat akkoord met de opmerking. De voetnoot wordt geschrapt.
	15. Onverminderd de paragrafen 15-14 , 17-16 en 18-17 van deze norm, dient de commissaris, indien hij afwijkt van het toepasselijke modelverslag, in overeenstemming te blijven met de artikelen 144 en 148 van het Wetboek van vennootschappen, en, in voorkomend geval, met de Verordening (EU) Nr. 537/2014, alsook met de ISA's, en met deze norm, en in staat te zijn deze afwijking, in voorkomend geval, te verantwoorden. [Gecoördineerde norm, §18]				
Structuur van het commissarisverslag	16. Overeenkomstig ISA 700 (Herzien), dient de commissaris duidelijke titels te gebruiken in het « Verslag over de controle van de (geconsolideerde) jaarrekening » en	A17. A10. Onverminderd de bepalingen met betrekking tot de verplichte sectie “Kernpunten van de controle” in het kader van genoteerde entiteiten in de zin van	30. §A10: a) De sectie “Kernpunten van de controle” is van	30. KPMG	30. a) De zinsnede “genoteerde vennootschappen in de zin

² Overeenkomstig paragraaf 16 van ISA 705 (Herzien), dient de commissaris bijgevolg in zijn verslag een paragraaf op te nemen onmiddellijk voorafgaand aan de paragraaf met het aangepast oordeel en onder de titel “Onderbouwing van het aangepast oordeel”, met name een oordeel met voorbehoud, een afkeurend oordeel of een onthoudende verklaring.

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

erop toe te zien om, met naleving van de door de ISA's vereiste volgorde, volgende secties op te nemen : (Par. A10A17) (i) Een sectie « Oordeel » ; (ii) Een sectie « Basis voor het oordeel » ; (iii) In voorkomend geval, een paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden ; (iv) In voorkomend geval, een sectie « Van materieel belang zijnde onzekerheid met betrekking tot continuïteit » ; (v) In voorkomend geval, een sectie « Kernpunten van de controle » ; (vi) In voorkomend geval, een paragraaf inzake overige aangelegenheden ; (vii) Een sectie « Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor de (geconsolideerde) jaarrekening » ; en (viii) Een sectie « Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de (geconsolideerde) jaarrekening ». 17. De commissaris dient duidelijke titels te gebruiken in het « Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen » en De commissaris dient erop toe te zien om de volgende secties op te nemen : (i) Een sectie «“Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan”»; (ii) Een sectie «“Verantwoordelijkheden van de commissaris”»; (iii) Een sectie «“Aspecten betreffende het jaarverslag [in voorkomend geval, en de andere informatie	onderhavige norm en een OOB, kan de commissaris, indien hij van oordeel is dat hij, overeenkomstig de bepalingen van artikel 144, § 1, 5° en artikel 148, §1, 4° van het Wetboek van vennootschappen, een verwijzing dient op te nemen naar bepaalde aangelegenheden waarop hij in het bijzonder de aandacht wenst te vestigen, in zijn commissarisverslag <u>het volgende opnemen (Par. 16 en 17(viii))</u>: – een Een paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden (ISA 706 (Herzien))⁵; – een Een paragraaf inzake overige aangelegenheden (ISA 706 (Herzien))⁵; of – een Een sectie “Kernpunten van de controle” (ISA 701)₂ opnemen. (Par. 17 en 18(viii)) [Gecoördineerde norm, §A10]	toepassing op de OOBs en op de genoteerde vennootschappen in de zin van ISA 701. Daarom wordt voorgesteld om “in de zin van onderhavige norm” aan te passen. b) De sectie “Kernpunten van de controle” kan enkel opgenomen worden in het “Verslag inzake de controle van de (geconsolideerde) jaarrekening”. §A10 moet aangepast worden of er moet een A10a en A10b geschreven worden.		van onderhavige norm” wordt behouden. De Raad verwijst naar de definities. b) De Raad meent dat §A10 geherstructureerd moet worden en dat inzake de paragraaf inzake overige aangelegenheden in een voetnoot moet worden aangegeven dat dit zowel in het “eerste deel” als in het “tweede deel” van het commissarisverslag kan opgenomen worden (en enkel voor deze paragraaf bestaat deze mogelijkheid).
--	--	--	--	---

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

	opgenomen in het jaarrapport]"; (iv) In voorkomend geval⁴, een sectie "Vermelding inzake de sociale balans"; (v) In voorkomend geval, een sectie "Vermelding inzake de overeenkomstig artikel 100, § 1, 5° en 6°/1 van het Wetboek van vennootschappen neer te leggen documenten"; (vi) Een sectie "Vermeldingen inzake de onafhankelijkheid"; (vii) Een sectie betreffende de andere vermeldingen vereist door het Wetboek van vennootschappen ; (viii) In voorkomend geval, een paragraaf inzake overige aangelegenheden (Par. A10A17).				
Verslag over de controle van de (geconsolideerde) jaarrekening	18. Het eerste verslag van het commissarisverslag dient als titel "Verslag over de controle van de [geconsolideerde] jaarrekening" te hebben. [Gecoördineerde norm, §19]				
	19. De commissaris dient zijn verslag over de controle van de (geconsolideerde) jaarrekening aan te passen in functie van de bijzonderheden van de opdracht, van de rechtsvorm van de entiteit, van het boekhoudkundig referentiestelsel en/of van de van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen <u>reglementaire voorschriften</u>. (Par. A11-A18 tot A12A19) [Gecoördineerde norm, §20]	A15.A18. A11.—Indien het voor de commissaris, voor wat het aanduiden betreft van het van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, onmogelijk is te verwijzen naar "het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel", dan vermeldt hij het van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel op specifieke wijze (in voorkomend geval, door te verwijzen naar de "<i>International Financial Reporting Standards</i> zoals goedgekeurd door de Europese Unie <u>en de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften</u>"). (Par. 2019) [Gecoördineerde norm, §A11] A16.A19. A12.—Wanneer de entiteit de toestemming	31. Reglementaire voorschriften is beter dan bestuursrechtelijke bepalingen. Dit moet ook aangepast worden in de voetnoot gekoppeld aan §A13 en het modelverslag.	31. KPMG	31. De Raad gaat akkoord met deze tekstuele correctie.

³ Overeenkomstig ISA 706 (Herzien) kan een paragraaf inzake overige aangelegenheden zowel in het "Verslag over de controle van de (geconsolideerde) jaarrekening" opgenomen worden als op het einde van het "Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen".

⁴ Wanneer de entiteit een sociale balans opstelt dient op te stellen en deze geen deel uitmaakt van de jaarrekening. Zie par. 43-44 en A50-A53.

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

		heeft verkregen om af te wijken van het van toepassing zijnde referentiestelsel, beoordeelt de commissaris of het noodzakelijk is om, in een paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden, de aandacht van de gebruikers te vestigen op deze toestemming tot afwijking, die overeenkomstig artikel 29 van het KB van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen bij de waarderingsregels in de toelichting bij de (geconsolideerde) jaarrekening wordt vermeld en verantwoord. (Par. 2019) [Gecoördineerde norm, §A12]			
	20. Het verslag over de controle van de (geconsolideerde) jaarrekening dient een eerste sectie te omvatten die aangeeft of een niet-aangepast oordeel (“oordeel zonder voorbehoud”) of een aangepast oordeel (“oordeel met voorbehoud”, “afkeurend oordeel” of “oordeelonthouding”) tot uitdrukking wordt gebracht. (Par. A13A20) 21. Deze De eerste sectie zoals bedoeld in paragraaf 20 dient onmiddellijk gevolgd te worden door een sectie met de titel “Basis voor het oordeel” dat op dezelfde manier als voorzien in paragraaf 21-20 van deze norm de vorm van het tot uitdrukking gebracht oordeel dient aan te duiden.	A17-A20. A13. De commissaris vermeldt in de sectie “Oordeel” dat de uitgevoerde controle op de (geconsolideerde) jaarrekening enkel de balans, de resultatenrekening en de toelichting van het afgesloten boekjaar omvat, onverminderd ISA 710 ⁶. (Par. 2120) [Verplaatst van: Gecoördineerde norm, §A7]			
Verantwoordelijkheden van de commissaris betreffende de controle van de (geconsolideerde) jaarrekening	22. De volledige beschrijving van de verantwoordelijkheden van de commissaris betreffende de controle van de (geconsolideerde) jaarrekening, voorzien in paragraaf 41 (a) van ISA 700 (Herzien), dient opgenomen te worden in het verslag over de controle van de (geconsolideerde) jaarrekening. De alternatieven vermeld in paragraaf 41 (b) en (c) van ISA 700 (Herzien) zijn derhalve niet van toepassing in België.				

⁶ De gebruikte terminologie dient aangepast te worden aan het gehanteerde boekhoudkundig referentiekader. Indien dit boekhoudkundig referentiekader bestaat uit de *International Financial Reporting Standards* zoals goedgekeurd door de Europese Unie en de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, zal de commissaris, in voorkomend geval, vermelden dat de uitgevoerde controle op de geconsolideerde jaarrekening enkel de geconsolideerde balans, het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht, alsook de toelichting van het afgesloten boekjaar omvat.

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

Kernpunten van de controle	23. In voorkomend geval, wanneer de commissaris kernpunten van de controle bepaalt <u>en deze communiceert in zijn commissarisverslag</u>, dient hij ISA 701 toe te passen. (Par. A13a<u>A21</u>)	A18.A21. A13a.Overeenkomstig paragraaf 5 van ISA 701 is deze <u>ISA</u> van toepassing op controles van volledige sets van financiële overzichten voor algemene doeleinden van genoteerde entiteiten. Overeenkomstig §2, 1ste lid van de norm van 26 augustus en 21 november 2016 inzake de toepassing van de nieuwe en herziene Internationale controlestandaarden (ISA's) in België betreft het de vennootschappen waarvan de effecten zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt in de zin van artikel 4 van het Wetboek van vennootschappen, alsook de op een niet-gereglementeerde markt genoteerde vennootschappen en de vennootschappen waarvan de effecten zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt buiten de Europese Economische Ruimte (EER). (Par. <u>2423</u>) <u>[Goedgekeurde versie door de HREB op 23 november 2016 – goedkeuring gevraagd aan de minister]</u>			
Bijzonderheden met betrekking tot OOB-verslagen	24. Overeenkomstig artikel 10 van de Verordening (EU) Nr. 537/2014, dient de commissaris, indien de gecontroleerde entiteit een OOB is, in zijn verslag over de controle van de (geconsolideerde) jaarrekening, een sectie met betrekking tot de kernpunten van de controle op te nemen. In dat geval, is het niet mogelijk om te bepalen dat, afhankelijk van de feiten en omstandigheden van de entiteit en de controle, er geen kernpunten van de controle zijn om te communiceren, <u>behoudens indien de communicatie ervan verboden is door wet- of regelgeving</u> (par. <u>14 en 16</u> van ISA 701). (Par. A13b<u>A22 en A23</u>)	A22. A13b.Overeenkomstig §2, 1ste lid, van de norm van 26 augustus en 21 november 2016 inzake de toepassing van de nieuwe en herziene Internationale controlestandaarden (ISA's) in België, <u>dient is het vereist dat</u> de commissaris, teneinde te voldoen aan de verplichting in artikel 10, lid 2, c) van de Verordening (EU) Nr. 537/2014, ISA 701 toe te passen<u>toepast</u> op de controle van OOB's. (Par. <u>2524</u>) <u>[Goedgekeurde versie door de HREB op 23 november 2016 – goedkeuring gevraagd aan de minister]</u> A19.A23. A13c.<u>In voorkomend geval, kan de commissaris het nuttig oordelen om juridisch advies in te winnen.</u> (Par. 24)	32. §24 en modelverslag: In het <u>modelverslag</u> wordt een onderscheid gemaakt tussen OOB-verslag en genoteerde entiteiten. ISA 700 (herzien) voegt onder de verantwoordelijkheden van de auditor toe dat de KAM niet worden openbaar gemaakt indien dit is verboden door wet- of regelgeving of, in buitengewoon zeldzame omstandigheden, indien de auditor bepaalt dat de negatieve gevolgen van de communicatie redelijkerwijs groter zijn dan de voordelen voor	32. PwC	32 en 33: De Raad meent dat art. 10 van de Verordening niet toelaat dat de commissaris beslist om in een verslag over een OOB een kernpunt van de controle niet op te nemen om reden dat de negatieve gevolgen groter zouden zijn dan het belang voor het maatschappelijk verkeer. Echter, er bestaat wet- en regelgeving (bv. de Europese concurrentieregelgeving) die een verbod inhouden tot communicatie van bepaalde aangelegenheden die kunnen beschouwd worden als een

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

			het maatschappelijk verkeer. Voor OOBs wordt gesteld dat de wet een uitzondering zou bevatten. Cf. A52 van ISA 701 “aangelegenheden die gerelateerd zijn of lijken aan witwassen van geld”. Art. 30 wet 11-01-1993: vermoeden van witwassen. Indien dergelijk vermoeden een KAM zou zijn, kan deze niet gecommuniceerd worden, ook niet voor OOBs. De zin uit ISA 700 (Herzien) dient dan ook hier opgenomen te worden. 33. §24: Par. 14 van ISA 701 voorziet in 2 uitzonderingen op KAM. Ook deze zijn niet van toepassing op OOB's (en dus enkel in het geval van genoteerde entiteiten anders dan een OOB) – te verduidelijken	33. KPMG	kernpunt van de controle. Bijgevolg dient dit laatste voorzien te worden in §24. Het kan nuttig zijn dat de commissaris hieromtrent juridisch advies inwint. Dit wordt toegevoegd in een nieuwe §A23.
Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen	25. Het tweede verslag van het commissarisverslag dient als titel “Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen” te hebben. (Par. A14A24- A14aA25) [Gecoördineerde norm, §23]	A20-A24. A14. Overeenkomstig de artikelen 144, § 1, 3°, 5°, 6°, 8°, 9°, 10° en 11° en 148, § 1, 4°, 5° en 7° van het Wetboek van vennootschappen, dient het commissarisverslag verschillende bijkomende aangelegenheden te bevatten in de door paragraaf 18-17 aangeduide secties. Deze aangelegenheden worden opgenomen in het tweede verslag van het commissarisverslag, getiteld “Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen”, omdat het hier specifiek Belgische wettelijke aangelegenheden betreft die geen afbreuk doen aan het oordeel over de			

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

		(geconsolideerde) jaarrekening opgenomen in het eerste verslag getiteld “Verslag over de controle van de (geconsolideerde) jaarrekening”. (Par. 2625) [Gecoördineerde norm, §A14] A21, A25, A14a—Indien de commissaris van oordeel is dat de door het bestuursorgaan verstrekte informatie, zoals vereist door het Wetboek van vennootschappen, niet volledig is ten aanzien van de informatie waarvan hij kennis heeft verkregen tijdens zijn opdracht, mag hij zich niet in de plaats van het bestuursorgaan stellen en dus niet zelf de inlichtingen, waarvoor deze laatste verantwoordelijk is, in zijn verslag vermelden. (Par. 2625) [Verplaatst van: Gecoördineerde norm, §A19]			
	26. De commissaris dient zijn verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen aan te passen in functie van de bijzonderheden van de opdracht, van de verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan en van de commissaris, van de rechtsvorm van de entiteit en/of van de van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften. (Par. A15A26). [Gecoördineerde norm, §27]	A22, A26, A15.—Het “verslag—Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen” van het commissarisverslag wordt aangepast in functie van de elementen waarover de commissaris verslag uitbrengt krachtens andere van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingenreglementaire voorschriften dan deze waarnaar onderhavige norm uitdrukkelijk verwijst. (Par. 2726) [Gecoördineerde norm, §A15]			
	27. In zijn verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen dient de commissaris rekening te houden met de gevolgen van een aangepast oordeel over de (geconsolideerde) jaarrekening. [Gecoördineerde norm, §28]				
	28. De commissaris dient in zijn controledossier de werkzaamheden te documenteren, alsook de hieruit getrokken conclusies die hem in staat moeten stellen om verslag uit brengen betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. [Gecoördineerde norm, §29]				
Beschrijving van de	29. De commissaris dient, in de betrokken secties, de				

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

verantwoorde- delijkheden	verantwoordelijkheden te beschrijven van het bestuursorgaan en van de commissaris inzake de aangelegenheden waarover hij verslag dient uit te brengen. <u>[Gecoördineerde norm §24]</u>				
Jaarverslag					
<i>Verificatie- verplichting en en opstellen van de conclusies</i>	30. De vereiste werkzaamheden met betrekking tot het jaarverslag bevatten de volgende controlestappen: (i) het nazicht of de eventuele afwezigheid van een jaarverslag conform is met het Wetboek van vennootschappen; (par. <u>A16A27-A17aA29</u>); (ii) het nazicht, overeenkomstig het Wetboek van vennootschappen en ISA 720 (Herzien), of het jaarverslag overeenstemt met de (geconsolideerde) jaarrekening; (par. <u>3231-3332</u>); (iii) het nazicht of het jaarverslag is opgesteld overeenkomstig de artikelen 95 en 96 (of 119) van het Wetboek van vennootschappen; (par. <u>3433-37</u> en par. <u>A18-A33A30-A45</u>); (iv) het nazicht, overeenkomstig de in ISA 720 (Herzien) opgenomen vereisten, of het jaarverslag geen van materieel belang zijnde afwijking bevat, in het bijzonder ten aanzien van de kennis verkregen <u>in-tijdens</u> de controle; (v) het opstellen van de conclusies van de commissaris in de sectie “Aspecten betreffende het jaarverslag” in zijn verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen, overeenkomstig het Wetboek van vennootschappen en onderhavige norm. Bij het uitvoeren van deze werkzaamheden dient de commissaris rekening te houden met het materialiteitsbegrip, behoudens indien dit door of krachtens de wet is uitgesloten. <u>[Gecoördineerde norm, §30]</u>	<u>A27.A16.</u>—Indien een entiteit voldoet aan de wettelijke voorwaarden om geen jaarverslag te moeten opstellen en het bestuursorgaan formeel beslist om toch een jaarverslag op te stellen overeenkomstig de bepalingen van artikel 96 of 119 van het Wetboek van vennootschappen, spreekt de commissaris zich uit overeenkomstig de bepalingen van deze norm. De commissaris heeft in het bijzonder aandacht voor de specifieke wetgevingen op grond waarvan een jaarverslag dient te worden opgesteld bij verwijzing naar artikel 95 en/of 96 van het Wetboek van vennootschappen. Deze toepassingsgerichte tekst doet geen afbreuk aan de toepassing van ISA 720 (Herzien). (Par. <u>3430(i)</u>) <u>[Gecoördineerde norm, §A17]</u> <u>A28.A17.</u>—Indien de entiteit niet verplicht is om een jaarverslag op te stellen en er geen jaarverslag werd opgesteld, kan de commissaris het, in de gegeven omstandigheden, nuttig oordelen om in de sectie “Aspecten betreffende het jaarverslag” te vermelden dat de entiteit van deze verplichting is vrijgesteld. (Par. <u>3430(i)</u>) <u>[Gecoördineerde norm, §A18]</u> <u>A29.</u>De commissaris waakt erover dat elk document genoemd “jaarverslag-” opgesteld wordt overeenkomstig artikel 96 of 119 van het Wetboek van vennootschappen. <u>Indien een entiteit niet verplicht is om een jaarverslag op te stellen en het bestuursorgaan formeel beslist om toch een jaarverslag op te stellen maar evenwel beslist om dit niet te doen overeenkomstig de bepalingen van artikel 96 of 119</u>	34. §A16: wat indien de entiteit beslist om een jaarverslag op te stellen maar niet conform art. 96/119 W. Venn? Moet de commissaris expliciet melding maken van het “vrijwillige” verslag maar dat dit niet werd opgesteld conform de art. 96/119 W. Venn.?	34. EY	34. Er is geen verbod voor vennootschappen om dergelijk document “jaarverslag” te noemen. Echter, de Raad meent dat elke verwarring hieromtrent moet worden vermeden. Daarom is het van belang dat de commissaris erover waakt dat documenten met de benaming “jaarverslag” opgesteld worden overeenkomstig art. 95-96/119 W. Venn. Echter, art. 94 W. Venn. maakt duidelijk op welke vennootschappen de sectie over het jaarverslag niet van toepassing is. Bijgevolg is het van belang dat dergelijke documenten vermelden dat deze niet werden opgesteld overeenkomstig art. 96/119 W. Venn. en dat de commissaris dit, in voorkomend geval, toelicht in zijn commissarisverslag. Deze documenten moeten wel onderworpen worden aan de door ISA 720 (Herzien) vereiste werkzaamheden.

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

		<u>van het Wetboek van vennootschappen, vergewist de commissaris zich ervan dat dit duidelijk is vermeld in dit document en kan de commissaris dit toelichten in de sectie “Aspecten betreffende het jaarverslag”. In dat geval blijft ISA 720 (Herzien) wel van toepassing. (Par. 30(i))</u>			
<i>Nazicht van de overeenstemming van het jaarverslag met de (geconsolideerde) jaarrekening</i>	31. Overeenkomstig artikel 144, § 1, 6° van het Wetboek van vennootschappen, dient de commissaris, in zijn verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen, aan te geven of het jaarverslag overeenstemt met de jaarrekening. Daartoe dient de commissaris de door paragraaf 14 (a) van ISA 720 (Herzien) vereiste werkzaamheden toe te passen. Indien de commissaris tot de conclusie komt dat het jaarverslag niet overeenstemt met de jaarrekening, dient hij dit te vermelden in de sectie “Aspecten betreffende het jaarverslag”. 32. De commissaris dient tevens, in de sectie “Aspecten betreffende het jaarverslag”, een paragraaf op te nemen betreffende het eventueel bestaan van een van materieel belang zijnde afwijking in het jaarverslag en ISA 720 (Herzien) bevat de toe te passen vereiste werkzaamheden en toepassingsgerichte teksten.	A23.A30. A18.—De commissaris vergewist zich ervan dat de verschillende door de wet vereiste vermeldingen door het bestuursorgaan werden behandeld <u>(i.e. beschreven)</u>: – Getrouw overzicht van de ontwikkeling van het bedrijf en beschrijving van de voornaamste risico’s en onzekerheden (art. 96, §1, 1° en 119, 1° W. Venn.); – Belangrijke gebeurtenissen die na het einde van het boekjaar hebben plaatsgevonden⁷ (art. 96, §1, 2° en art. 119, 2° W. Venn.); – Continuïteitsveronderstelling (art. 96, §1, 6° W. Venn.); – Verklaring inzake deugdelijk bestuur (art 96, § 2, W. Venn.); – Remuneratieverslag (art. 96, §3, W.Venn.). ISA 720 (Herzien) laat toe om de naleving door het bestuursorgaan van de door artikel 96 (of 119) van het Wetboek van vennootschappen voorgeschreven vermeldingen na te gaan en om, ingevolge zijn vaststellingen, zijn verslag op te stellen. De volgende paragrafen specificeren een aantal van de door artikel 96 (artikel 119) van het Wetboek van vennootschappen vereiste vermeldingen waarmee de commissaris rekening houdt bij het opstellen van de sectie “Aspecten betreffende het	35. §A18: wat houdt “behandeld” in? Wat is de rol van de BR? Sommige bedrijven beperken zich tot het weergeven van de titels? Zijn deze dan behandeld?	35. EY	35. Volgens Van Dale betekent een onderwerp behandelen: bespreken of beschrijven. Dit betekent dat subtitels niet volstaan. De Raad beslist “(i.e. beschreven)” toe te voegen in par. A30.

⁷ De commissaris vergewist zich ervan dat deze vermelding coherent is met de informatie die overeenkomstig ISA 560 opgenomen is in de jaarrekening.

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

		jaarverslag”. [Gecoördineerde norm, §A20]			
<i>Nazicht van de volledigheid van het jaarverslag</i>	33. De commissaris dient er zich van te vergewissen dat het jaarverslag is opgesteld overeenkomstig de artikelen 95 en 96 (of 119) van het Wetboek van vennootschappen en, bijgevolg dat alle door het Wetboek van vennootschappen voorgeschreven vermeldingen worden behandeld in het jaarverslag. (Par. A18-A33<u>A30-A45</u>) [Gecoördineerde norm, §32] 34. Indien één van deze voorgeschreven vermeldingen niet behandeld is in het jaarverslag, dient de commissaris er zich van <u>te</u> vergewissen dat dit punt niet van toepassing is. [Verplaatst van: Gecoördineerde norm, §A20] 35. Indien de commissaris van oordeel is dat het jaarverslag (over de geconsolideerde jaarrekening) alle voorgeschreven vermeldingen behandelt, dient hij te verklaren in de sectie “Aspecten betreffende het jaarverslag” dat het jaarverslag is opgesteld overeenkomstig de artikelen 95 en 96 (of 119) van het Wetboek van vennootschappen. [Gecoördineerde norm, §33] 36. Indien de commissaris van oordeel is dat het jaarverslag niet (of onvoldoende) alle door het Wetboek van vennootschappen voorgeschreven vermeldingen behandelt, dient de commissaris dit te bespreken met het bestuursorgaan. Indien het bestuursorgaan in gebreke blijft hieraan het passend gevolg te geven zodat niet is voldaan aan de wettelijke voorschriften, dient de commissaris in de sectie “Aspecten betreffende het jaarverslag” te verklaren <u>vermelden</u> dat het jaarverslag niet is opgesteld overeenkomstig de artikelen 95 en 96 (of 119) van het Wetboek van vennootschappen. [Gecoördineerde norm, §34]	<i>Continuïteitsveronderstelling (art. 96, §1, 6° W. Venn.)</i> A24.<u>A31.</u> A19.—Wanneer uit de balans een overgedragen verlies blijkt, of wanneer uit de resultatenrekening gedurende twee opeenvolgende boekjaren een verlies van het boekjaar blijkt, gaat de commissaris na of het jaarverslag voldoende onderbouwing geeft voor de toepassing van de waarderingsregels in de veronderstelling van continuïteit. [Gecoördineerde norm, §A23] A32. <u>A20.</u>—Indien de gecontroleerde entiteit dermate in financiële moeilijkheden verkeert dat deze toestand het in het verslag over de controle van de jaarrekening vermelde oordeel van de commissaris beïnvloedt, vergewist de commissaris zich ervan dat de in het jaarverslag opgenomen informatie consistent is met dit oordeel, zonder afbreuk te doen aan de naleving van de procedure voorzien in het artikel 138 van het Wetboek van vennootschappen. Zo onderzoekt de commissaris ook zorgvuldig de inhoud van de in het jaarverslag verstrekte informatie teneinde na te gaan of het gebruikmaken van het continuïteitsprincipe bij de opstelling van de jaarrekening gerechtvaardigd is. [Gecoördineerde norm, §A24] A25.<u>A33.</u> A21.—Bij de beoordeling van de continuïteitsveronderstelling van financiële instellingen neemt de commissaris de specifieke regelgeving voor liquiditeit en solvabiliteit in acht. [Gecoördineerde norm, §A25]	36. §§31-36 en de bijhorende toepassingsmodaliteiten: Is er geen verantwoordelijkheid van de commissaris voor de kwaliteit van de beschrijving? Hoe gaan de inspecties daarmee omgaan? Gaat dit niet leiden tot verwarring en een verwachtingsverschil creëren bij de lezers? Een nuancering naar bijvoorbeeld “zowel qua vorm als qua inhoud” van de vermeldingen kan meer richting geven voor de bedrijfsrevisor dat het bestuursorgaan verder dient te gaan dan de strikte interpretatie van de inhoud en “behandelt”. Cf. §66 waar de rol van de bedrijfsrevisor eveneens insluit dat hij dient een melding te maken indien de verstrekte gegevens ontoereikend zijn.	36. EY	36. De Raad vindt het inderdaad belangrijk dat een ontoereikendheid in de behandeling van de door het Wetboek van vennootschappen voorgeschreven vermeldingen wordt vermeld in het commissarisverslag. Bijgevolg wordt een nieuwe §37 ingevoerd.

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

	<u>36-37. Indien de commissaris van oordeel is dat het jaarverslag onvoldoende de door het Wetboek van vennootschappen voorgeschreven vermeldingen behandelt, dient de commissaris dit te bespreken met het bestuursorgaan. Indien het bestuursorgaan in gebreke blijft hieraan het passend gevolg te geven zodat niet is voldaan aan de wettelijke voorschriften, dient hij deze ontoereikendheid te vermelden in de sectie “Aspecten betreffende het jaarverslag”.</u>	<i>Verklaring inzake deugdelijk bestuur (art 96, § 2, W. Venn.)</i> A26-A34. <u>A22.</u>—De vennootschappen waarvan de effecten zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt (Euronext of een andere gereglementeerde markt van een Lidstaat van de Europese Economische Ruimte) dienen in hun jaarverslag een verklaring inzake deugdelijk bestuur openbaar te maken. De inhoud van de verklaring inzake deugdelijk bestuur verschilt naarmate aandelen dan wel andere effecten worden verhandeld op de gereglementeerde markt. [Gecoördineerde norm, §A26] <u>Aanduiding van de Code 2009, alsook aanduiding van de delen waarvan de vennootschap afwijkt en de onderbouwde redenen daarvoor (art. 96. § 2, eerste lid, 1° en 2° W. Venn.)</u> A27-A35. <u>A23.</u>—De commissaris zal bijzondere aandacht besteden aan het feit dat de verklaring inzake deugdelijk bestuur tegelijkertijd de vereiste vermeldingen bevat (namelijk degene bedoeld in het Wetboek van vennootschappen, waarop het “pas toe of leg uit”- beginsel niet van toepassing is, en waarvan een afwijking niet kan worden verantwoord middels een adequate toelichting), en bovendien de door de Code 2009 vereiste vermeldingen waarop het “pas toe of leg uit”- beginsel wel van toepassing is (en waarvan kan worden afgeweken mits een adequate toelichting in voormelde verklaring). [Gecoördineerde norm, §A27] A28-A36. <u>A24.</u>—De commissaris verricht geen kwalitatieve analyse van de eventuele afwijkingen, noch van de verklaring van de vennootschap voor deze			
--	---	---	--	--	--

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

		afwijkingen. Voor zover echter geen enkele verklaring werd gegeven terwijl de vennootschap heeft afgeweken van de bepalingen van de Code 2009 of ingeval de verstrekte toelichting kennelijk inconsistent is met de informatie waarvan de commissaris kennis heeft gekregen in het kader van zijn opdracht, dient de commissaris dit te vermelden in de sectie “Aspecten betreffende het jaarverslag”. [Gecoördineerde norm, §A28] <u>Beschrijving van de belangrijkste kenmerken van de interne controle- en risicobeheersystemen in verband met het proces van financiële verslaggeving (art. 96, § 2, eerste lid, 3° W. Venn. en art. 119, 7° W. Venn.)</u> A29-A37. A25. Aangezien de wet geen omschrijving bevat van de karakteristieken van een intern controle- en risicobeheersysteem, dient het bestuursorgaan deze karakteristieken vast te leggen. De Code 2009 bepaalt dat het bestuursorgaan dient te zorgen voor een kader voor de interne controles (dit zijn systemen voor het identificeren, evalueren, beheren en opvolgen van financiële en andere risico's) (bepaling 1.3 Code 2009).⁸ [Gecoördineerde norm, §A29] A30-A38. A26. Wanneer de commissaris kennis neemt van de procedures van interne controle en risicobeheer in verband met het financiële verslaggevingsproces, de documentatie raadpleegt die aan de basis ligt van de beschrijving door de vennootschap, kan hij verwijzen naar ISA 315 (Herzien). [Gecoördineerde norm, §A30] A31-A39. A27. De commissaris spreekt zich niet uit			
--	--	---	--	--	--

⁸ www.corporategovernancecommittee.be/nl/instrumenten/richtlijnen_interne_controle/

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

		over het feit of de toegepaste procedures van interne controle en risicobeheer in verband met het financiële verslaggevingsproces al dan niet geschikt zijn, maar ziet er in het bijzonder op toe dat de beschrijving overeenstemt met de werkelijkheid en geen van materieel belang zijnde inconsistenties bevat ten aanzien van de informatie waarvan hij kennis heeft gekregen in het kader van zijn opdracht. Indien er sprake is van dergelijke van materieel belang zijnde inconsistenties, bespreekt de commissaris dit met het bestuursorgaan dat alle passende maatregelen treft. Indien het bestuursorgaan in gebreke blijft hieraan het passend gevolg te geven zodat niet is voldaan aan de wettelijke voorschriften, vermeldt de commissaris de van materieel belang zijnde inconsistenties in de sectie “Aspecten betreffende het jaarverslag”. [Gecoördineerde norm, §A31] A32-A40. A28. Indien de vennootschap een vermelding omtrent de effectiviteit van de interne controle en risicobeheerssystemen opneemt, vermeldt de commissaris in de sectie “Aspecten betreffende het jaarverslag” dat zijn verslag geen betrekking heeft op de vermelding met betrekking tot de effectiviteit van de interne controle- en risicobeheerssystemen. [Gecoördineerde norm, §A32] A33-A41. A29. Het Wetboek van vennootschappen legt enkel de beschrijving op van de belangrijkste kenmerken van de interne controle- en risicobeheerssystemen in het kader van financiële verslaggeving. Gelet op het feit dat de Code 2009 echter voorziet in een ruimere beschrijving, ziet de commissaris erop toe dat de beschrijving zich niet beperkt tot het kader van de financiële verslaggeving tenzij de vennootschap toelicht waarom zij bepaling 1.3 van de			
--	--	--	--	--	--

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

		Code 2009 niet toepast. [Gecoördineerde norm, §A33] <u>Informatie met betrekking tot de bestuursorganen en hun comités (art. 96, § 2, eerste lid, 5° W. Venn.)</u> A34-A42. <u>A30.</u> De commissaris heeft bijzondere aandacht voor de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen met betrekking tot de samenstelling en de bevoegdheden van de raad van bestuur en voor de bepalingen met betrekking tot het directiecomité, het auditcomité en het remuneratiecomité (art. 517-524, 524bis-524ter, 526bis en 526quater W. Venn.), alsook voor de bepalingen van de Code 2009 met betrekking tot de openbaarmaking van informatie betreffende de samenstelling en de werking van de raad van bestuur en zijn comités. Bepaling 9.3./1 van deze Code bepaalt welke andere informatie in de corporate governance-verklaring dient te worden opgenomen. Indien deze informatie niet is opgenomen, dient de vennootschap uit te leggen waarom zij besloten heeft hiervan af te wijken. [Gecoördineerde norm, §A34] <i>Remuneratieverslag (art. 96, §3, W. Venn.)</i> A35-A43. <u>A31.</u> Enkel de vennootschappen, waarvan de aandelen zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt, dienen in hun jaarverslag een remuneratieverslag openbaar te maken. Het remuneratieverslag bevat ten minste de informatie opgesomd in artikel 96, § 3 van het Wetboek van vennootschappen. [Gecoördineerde norm, §A35] <u>Financiële (art. 96, §3, eerste lid, 3°, 4° 6°, 7°, 8°, 9°</u>			
--	--	--	--	--	--

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

		W.Venn.) en niet-financiële informatie (art. 96, §3, eerste lid, 1°, 2°, 5°, 10°, 11°, W.Venn.) A36-A44. <u>A32.</u>—De genoteerde vennootschappen bedoeld in artikel 4 van het Wetboek van vennootschappen nemen de openbaar te maken financiële en de niet-financiële informatie, op in hun remuneratieverslag. [Gecoördineerde norm, §A36] A37-A45. <u>A33.</u>—De commissaris spreekt zich niet uit over de gepastheid van het door het bestuursorgaan ingevoerde remuneratiebeleid, maar ziet er in het bijzonder op toe dat de beschrijving overeenstemt met de werkelijkheid en geen van materieel belang zijnde inconsistenties bevat ten aanzien van de informatie die hij tijdens zijn opdracht heeft verkregen. Indien dit toch het geval is, bespreekt de commissaris dit met het bestuursorgaan en verzoekt hij het bestuursorgaan alle passende maatregelen te treffen. Indien het bestuursorgaan in gebreke blijft hieraan het passend gevolg te geven zodat niet is voldaan aan de wettelijke voorschriften, vermeldt de commissaris de van materieel belang zijnde inconsistenties in de sectie “Aspecten betreffende het jaarverslag”, zonder zich evenwel in de plaats te stellen van het bestuursorgaan door deze te verbeteren. [Gecoördineerde norm, §A37]			
“Andere informatie opgenomen in het jaarrapport”	37-38. <u>Indien een entiteit een jaarrapport publiceert waarin andere informatie dan het jaarverslag, de (geconsolideerde) jaarrekening of het commissarisverslag hierover</u>—is opgenomen, dient de commissaris, na bespreking met het bestuursorgaan, overeenkomstig ISA 720 (Herzien), de elementen te bepalen die beschouwd worden als de “andere informatie opgenomen in het jaarrapport” en deze te	A38-A46. <u>A34.</u>—De “andere informatie opgenomen in het jaarrapport” bestaat, naargelang van het geval, uit commentaar van de leiding <u>het management</u> van de entiteit, of operationele en financiële beoordelingen of soortgelijke rapportages door het bestuursorgaan of een mededeling van de voorzitter van de entiteit. (zie par. A3 van ISA 720 (Herzien)). In België kan de inhoud en de benaming van	37. a) “hierover” is overbodig b) Toevoegen van de titel van dit verslag ter verduidelijking	37. EY	37. a) De Raad gaat akkoord met deze tekstuele correctie. b) De Raad gaat akkoord met deze tekstuele correctie.

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

	identificeren in de daarop betrekking hebbende sectie <u>in het “Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen”</u> . (Par. A34 A35 A46 - A47)	een jaarrapport variëren naargelang van de sector, de entiteit of het gebruik (bv. de entiteiten die een tabel van herkomst en besteding van middelen opnemen). Opdat het voor de lezer van het verslag duidelijk is welke documenten werden beoogd door de werkzaamheden van de commissaris, is het dan ook belangrijk dat deze uitdrukkelijk worden aangegeven in zijn verslag.			
	38.39. De vereiste werkzaamheden met betrekking tot de “andere informatie opgenomen in het jaarrapport” bevatten de <u>controlestappen</u> <u>controleprocedures</u> bepaald door ISA 720 (Herzien).		38. §39: “controlestappen” vervangen door “vereisten”	38. PwC	38. De Raad gaat akkoord met een tekstuele correctie, maar om 2x “vereisten” te vermijden wordt dit gewijzigd in “controleprocedures”.
	39.40. De identificatie van de “andere informatie opgenomen in het jaarrapport” en de daarop betrekking hebbende conclusies van de commissaris dienen opgenomen te worden in de sectie getiteld “Aspecten betreffende het jaarverslag en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport”.	A39.A47. A35. Paragraaf A5 van ISA 720 (Herzien) geeft een aantal voorbeelden van rapporten die, wanneer ze worden gepubliceerd als zelfstandige documenten, niet typisch onderdeel zijn van “andere informatie opgenomen in het jaarrapport”. Het gaat over : • Aparte sectorrapporten of rapporten op grond van regelgeving (bijvoorbeeld rapporten over kapitaaltoereikendheid), zoals die kunnen worden opgesteld in de banken-, verzekerings- en pensioensectoren; • Maatschappelijke verslagen; • Duurzaamheidsverslagen; • Rapporten over diversiteit -en gelijke behandeling; • Rapporten over productverantwoordelijkheid; • Rapporten over arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden; • Rapporten over mensenrechten.	39. §A35: Wat is de relatie met de richtlijn niet-financiële informatie?	39. EY	39. De Raad zal hierover bij de omzetting van die richtlijn een advies publiceren (zie eerder).
Nazicht van de overeenkomstig artikel 100, §1, 5°,	40.41. Overeenkomstig artikel 144, § 1, 10° van het Wetboek van vennootschappen dient de commissaris, in zijn	A40.A48. A36. Overeenkomstig artikel 100, § 2 van het Wetboek van vennootschappen, hoeft informatie die reeds			

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

6°/1, 6°/2 en §2 van het Wetboek van vennootschappen neer te leggen documenten	verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen, een vermelding op te nemen die aangeeft dat de documenten die overeenkomstig artikel 100, §1, 5°, 6°/1, 6°/2 en §2 van het Wetboek van vennootschappen moeten worden neergelegd, zowel qua vorm als inhoud, de door dit Wetboek verplichte informatie bevatten en dit, in voorkomend geval,: (a) in de sectie “Vermelding betreffende de sociale balans”, en/of (b) in de sectie “Vermelding betreffende de door artikel 100, §1, 5° en 6°/1 van het Wetboek van vennootschappen neer te leggen documenten”. (Par. A36-A37A48-A49) [Gecoördineerde norm, §51bis]	afzonderlijk in de jaarrekening wordt vermeld niet te worden herhaald in een document neer te leggen in toepassing van artikel 100 van het Wetboek van vennootschappen. Bijgevolg zal de vermelding zoals bedoeld in artikel 144, §1, 10° van het Wetboek van vennootschappen over het algemeen handelen over de sociale balans, zo er een is, voorgeschreven door de wet van 22 december 1995 houdende maatregelen tot uitvoering van het meerjarenplan voor werkgelegenheid overeenkomstig artikel 100, §1, 6°/2 van het Wetboek van vennootschappen (zie par. A38aA50-A38eA53). (Par. 41) A41-A49. A37.—In voorkomend geval, zal ook de volgende informatie neergelegd moeten worden overeenkomstig artikel 100, §1, 5° en 6°/1 van het Wetboek van vennootschappen: (Par. 41) (i) een stuk met de bedragen vermeld in artikel 100, § 1, 5° van het Wetboek van vennootschappen; (ii) een lijst van deelnemingen, overeenkomstig artikel 100, § 1, 6/1° van het Wetboek van vennootschappen. Aan deze lijst wordt in voorkomend geval toegevoegd: een overzicht van ondernemingen waarvoor de vennootschap onbeperkt aansprakelijk is in haar hoedanigheid van onbeperkt aansprakelijke vennoot of lid. [Gecoördineerde norm, §A39ter en A39quater]			
	41-42. De commissaris dient na te gaan of, volgens zijn professionele oordeelsvorming: a. met betrekking tot de vorm, de documenten daadwerkelijk alle informatie bevatten die door het Wetboek van vennootschappen worden vereist (met				

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

	inbegrip van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen); b. met betrekking tot de inhoud, de verstrekte documenten geen van materieel belang zijnde inconsistenties bevatten ten aanzien van de informatie waarover de commissaris beschikt in het kader van zijn opdracht. [Gecoördineerde norm, §51ter]				
Vermelding betreffende de sociale balans	42.43. Wanneer de entiteit een sociale balans opstelt-dient op te stellen en deze geen deel uitmaakt van de jaarrekening en indien de commissaris vaststelt dat de sociale balans overeenkomstig artikel 100, § 1, 6°/2 van het Wetboek van vennootschappen neer te leggen bij de Nationale Bank van België, zowel qua vorm als qua inhoud alle door dit Wetboek voorgeschreven inlichtingen bevat en geen van materieel belang zijnde inconsistenties bevat ten aanzien van de informatie waarover de commissaris beschikt in het kader van zijn controledossier, dient hij dit aan te geven in de sectie “Vermelding betreffende de sociale balans”. (Par. A37a-A38<u>A50-A52</u>)	A42.A50. A37a. In het geval van verenigingen onderworpen aan de wet van 27 juni 1921, maakt de sociale balans deel uit van de jaarrekening. In dat geval laat het naleven van de ISA's de commissaris toe om een oordeel over het getrouw beeld van de jaarrekening, met inbegrip van de sociale balans, tot uitdrukking te brengen. Deze vermelding is bijgevolg niet van toepassing indien het gaat over een entiteit onderworpen aan de wet van 27 juni 1921. (Par. 43) A43.A51. A37b. Wanneer de sociale balans geen deel uitmaakt van de jaarrekening, overweegt de commissaris : a) of er een inconsistentie van materieel belang is tussen de sociale balans en de, interne of externe, sociale documenten <u>die hem werden overgemaakt</u>. Als basis voor deze overweging vergelijkt de commissaris, om de consistentie daarvan te evalueren, geselecteerde bedragen of andere elementen in de sociale balans (die bedoeld zijn om hetzelfde te zijn, om samen te vatten, of om een grotere detaillering te verschaffen over de bedragen of andere elementen in de sociale documenten) met dergelijke bedragen of andere elementen in deze sociale documenten; de commissaris bepaalt, op	40. §43: a) De verwijzing naar §A37b ontbreekt. b) Er dient in een A-paragraaf ook verwezen te worden naar de wet van 22-12-1995 die de inhoud van de sociale balans bepaalt. 41. §A37a: aangezien 1) deze situatie slechts tijdelijk lijkt te zijn en 2) dat de coördinatie van de boekhoudwetgeving van toepassing op de vzw's (wet en KB 18-12-2015) voor verbetering vatbaar is, wordt voorgesteld deze paragraaf te schrappen of op te nemen in voetnoot.	40. KPMG 41. KPMG	40. a) Deze § is begrepen in “-“ dat te lezen valt als “tot”. b) De Raad gaat hiermee akkoord. Een nieuwe §A53 (gekoppeld aan de vereiste §44) wordt ingevoerd. 41. De Raad gaat hiermee niet akkoord. Dit is de huidige stand van de wetgeving. Er is geen zicht op de termijn waarbinnen dit zal aangepast worden, indien dit zal aangepast worden. Derhalve blijft de § behouden.

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

		grond van zijn professionele oordeelsvorming, een specifiek materialiteitsniveau met betrekking tot aangelegenheden die van materieel belang zijn in de sociale balans; b) of er een inconsistentie van materieel belang is tussen de sociale balans en de kennis die hij heeft verkregen in de controle. (Par. 43) A44.A52. A38. Wanneer de sociale balans geen deel uitmaakt van de jaarrekening, zullen de facto geen significante bijkomende werkzaamheden vereist worden noch zal dit leiden tot een verschil in de draagwijdte van het nazicht van de sociale balans ten opzichte van de controleopdracht zoals die bestond toen de sociale balans integraal deel uitmaakte van de jaarrekening en die erop gericht was een oordeel tot uitdrukking te brengen over het getrouw beeld van de jaarrekening. (Par. 43) [Verplaatst van: <u>Gecoördineerde norm, §A39bis</u>]			
	43.44. Indien de commissaris kennis heeft van het feit dat de sociale balans, qua vorm of qua inhoud, niet alle door dit wetboek-Wetboek vereiste informatie bevat, of indien hij de sociale balans niet overeenkomstig artikel 143, eerste lid, van het Wetboek van vennootschappen heeft ontvangen binnen een termijn die hem in staat stelt zijn commissarisverslag uit te brengen, dient de commissaris dit te bespreken met het bestuursorgaan. Indien de situatie niet wordt verholpen, dient de commissaris in de sectie “«Vermelding betreffende de sociale balans»” aan te geven dat de sociale balans niet werd voorgelegd of niet qua vorm en/of qua inhoud alle informatie bevat zoals vereist door het Wetboek van vennootschappen. (Par. A53)	A45.A53. <u>De inhoud van de sociale balans is ook bepaald door Hoofdstuk IX van de wet van 22 december 1995 houdende maatregelen tot uitvoering van het meerjarenplan voor werkgelegenheid.</u>	42. §44: Art. 143 W. Venn. is slechts van toepassing op de jaarrekening en dus moet §44 aangepast worden. Wat is de regel voor de terbeschikkingstelling van de documenten beoogd door art. 100, §1, 5°, 6°/1 en 6°/2? Enkel art. 553 W. Venn. stelt dat de overeenkomstig art. 100 neer te leggen documenten aan de aandeelhouders moeten ter beschikking worden gesteld overeenkomstig art. 535	42. KPMG	42. De Raad gaat niet akkoord met de stelling dat art. 143, eerste lid W. Venn. beperkt is tot de jaarrekening. Art. 144 verwijst expliciet naar art. 143 W. Venn. Derhalve moeten alle stukken en dus niet enkel de jaarrekening overhandigd worden aan de commissaris opdat hij zijn commissarisverslag (met alle door art. 144 W. Venn. vereiste elementen) kan opstellen. De Raad gaat wel akkoord met de voorgestelde wijziging, aangezien

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

			(gelijktijdig met de oproeping). Dit zou moeten verduidelijkt worden in een A-par. Zie ook §47		hier wordt beoogd dat de commissaris in staat moet zijn om zijn verslag uit te brengen.
<i>Vermelding betreffende bepaalde overeenkomstig artikel 100, §1, 5°, 6°/1 en §2 van het Wetboek van vennootschappen en neer te leggen documenten</i>	44-45. Onverminderd paragraaf 46, dient de commissaris in zijn verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen de lijst op te nemen van de documenten die de entiteit overeenkomstig artikel 100, §1, 5°, en 6°/1 en §2 van het Wetboek van vennootschappen naast de jaarrekening moet neerleggen en die hij heeft nagezien, <u>behoudens indien deze deel uitmaken van de jaarrekening (art. 100, §2 W. Venn.).</u> [Gecoördineerde norm, §51quater]		43. §45: correctie ter verduidelijking	43. KPMG	43. De Raad gaat akkoord met deze tekstuele correctie.
	45-46. Indien de commissaris vaststelt dat alle de documenten die de entiteit overeenkomstig artikel 100, §1, 5°, 6°/1 en §2 van het Wetboek van vennootschappen naast de jaarrekening moet neerleggen, zowel qua vorm als qua inhoud, alle informatie bevatten zoals vereist door voormeld wetboek Wetboek, dan dient hij dit te verklaren <u>hierover een vermelding op te nemen</u> in de sectie “Vermelding betreffende bepaalde overeenkomstig artikel 100, §1, 5°, 6°/1 en §2 van het Wetboek van vennootschappen”. [Gecoördineerde norm, §51quinquies]				
	46-47. Indien de commissaris kennis heeft van het feit dat een of meerdere overeenkomstig artikel 100, §1, 5°, 6°/1 en §2 van het Wetboek van vennootschappen neer te leggen documenten, qua vorm of qua inhoud, niet alle door dit wetboek Wetboek vereiste informatie bevatten, of indien hij de documenten niet overeenkomstig artikel 143, eerste lid, van het Wetboek van vennootschappen heeft ontvangen <u>binnen een termijn die hem in staat stelt zijn commissarisverslag uit te brengen</u> , dient de commissaris dit te bespreken met het bestuursorgaan. Indien de situatie niet	A46-A54. A39. Overeenkomstig artikel 143, eerste lid, van het Wetboek van vennootschappen, dient het bestuursorgaan van de vennootschap de nodige stukken te overhandigen aan de commissaris opdat hij zijn verslag kan opstellen, en dit ten minste één maand of, bij de vennootschappen waarvan de aandelen zijn toegelaten tot de verhandeling op een markt als bedoeld in artikel 4 van het Wetboek van vennootschappen, vijfenveertig dagen vóór de geplande datum van de algemene vergadering. (Par. 47) [Gecoördineerde norm, §A39quinquies]	44. §47: zelfde opmerking als over §44.	44. KPMG	44. De Raad verwijst naar zijn standpunt over opmerking 41.

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

	wordt verholpen, dient de commissaris in de sectie “Vermelding betreffende bepaalde overeenkomstig artikel 100, §1, 5°, 6°/1 en §2 van het Wetboek van vennootschappen” aan te geven welk(e) document(en) niet werd(en) voorgelegd of niet qua vorm en/of qua inhoud alle informatie bevat(ten) zoals vereist door het Wetboek van vennootschappen. (par. A39A54) [Gecoördineerde norm, §51sexies]				
Vermelding en met betrekking tot de onafhankelijkheid van de commissarissen	47-48. Overeenkomstig artikel 144, § 1, 11° en artikel 148, § 1, 7° van het Wetboek van vennootschappen, dient de commissaris, in de sectie “Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid”, een vermelding op te nemen ter bevestiging dat hij geen opdrachten heeft verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de (geconsolideerde) jaarrekening en dat hij in de loop van zijn mandaat onafhankelijk is gebleven tegenover de vennootschap. In voorkomend geval, dient hij te bevestigen dat de erelonen voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 134 van het Wetboek van vennootschappen correct zijn vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de jaarrekening. Indien dit niet het geval is, dient hij de gedetailleerde informatie te vermelden in deze sectie.				
Andere vermelding en vereist door het Wetboek van vennootschappen op te nemen in het verslag betreffende de overige door wetten	48-49. Wanneer het gaat over de jaarrekening, dient de commissaris, in de sectie “Andere vermeldingen”, de bijkomende aangelegenheden op te nemen bedoeld in artikel 144, §1, 3°, 8° en 9° van het Wetboek van vennootschappen met betrekking tot : (i) het feit dat de boekhouding is gevoerd in overeenstemming met de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften; (Par. 4252-54 en A40-A41A55-A56)				

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

regelgeving gestelde eisen	(ii) het feit dat de resultaatverwerking die aan de algemene vergadering wordt voorgelegd, in overeenstemming is met de statuten en met het Wetboek van vennootschappen; en (Par. 55-58) (iii) de naleving door de entiteit van de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen en van de statuten (Par. 60-62). [Verplaatst van: Gecoördineerde norm, §25] 49.50. Wanneer het gaat over een OOB, dient de commissaris tevens te vermelden dat zijn verslag consistent is met de aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) Nr. 537/2014. (Par. 68 en A44a-A44bA61-A62) 50.51. De commissaris dient, in deze sectie, tevens, in voorkomend geval, volgende bijkomende aangelegenheden op te nemen na uitvoering van de in deze norm vermelde vereiste werkzaamheden en met betrekking tot: (i) de interimdividenden. (Par. 59) (+)(ii) de strijdige belangen van vermogensrechtelijke aard; (Par. 63-66) de interimdividenden. (Par. 59) [Verplaatst van: Gecoördineerde norm, §26]				
Nazicht of de boekhouding werd gevoerd overeenkomstig de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die daarop van	51.52. Krachtens artikel 144, §1, 3° van het Wetboek van vennootschappen dient de commissaris de algemene vergadering in te lichten over het feit of de boekhouding is gevoerd in overeenstemming met de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die daarop van toepassing zijn. Hij dient in zijn verslag een vermelding over zijn vaststellingen op te nemen. [Gecoördineerde norm, §41] 52.53. Indien de commissaris, onverminderd formele	A47.A55. A40. Over het algemeen zal het uitvoeren van de in de ISA's voorziene vereiste werkzaamheden het mogelijk maken om de gevallen op te sporen van niet-naleving van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding. [Gecoördineerde norm, §A40] A48.A56. A41. Rekening houdend met het feit dat vaststellingen van ondergeschikt belang het meest			

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

toepassing zijn	aspecten van ondergeschikt belang, geen gevallen heeft ontdekt van niet-naleving van de bepalingen van het Wetboek van economisch recht met betrekking tot de boekhouding van de ondernemingen, alsmede van de uitvoeringsbesluiten, dient hij in de sectie “Andere vermeldingen” te verklaren dat de boekhouding is gevoerd in overeenstemming met de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die daarop van toepassing zijn. [Gecoördineerde norm, §42] <u>53-54.</u> Indien de commissaris, onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, een geval heeft ontdekt van niet-naleving van de bepalingen van het Wetboek van economisch recht met betrekking tot de boekhouding van de ondernemingen, alsmede van de uitvoeringsbesluiten, dient hij dit te bespreken met het bestuursorgaan. Indien het bestuursorgaan weigert om de door de commissaris gevraagde correctie aan te brengen of indien de vastgestelde toestand materieel niet kan worden gecorrigeerd, dient de commissaris het geval van niet-naleving te vermelden in de sectie “Andere vermeldingen”. [Gecoördineerde norm, §43]	voorkomen op het vlak van de formele aspecten van het boekhoudsysteem, is het aangewezen dat de commissaris enkel rekening houdt met vaststellingen die niet van ondergeschikt belang zijn en die geen betrekking hebben op de formele aspecten van het boekhoudsysteem. De draagwijdte van de vermelding wordt derhalve afgezwakt door de volgende bewoording: “<i>onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd in overeenstemming met de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke reglementaire voorschriften.</i>” [Gecoördineerde norm, §A41]			
Resultaatverwerking	<u>54-55.</u> Krachtens artikel 144, §1, 8° van het Wetboek van vennootschappen dient de commissaris de algemene vergadering in te lichten over de naleving van de bepalingen van de statuten en van het Wetboek van vennootschappen met betrekking tot de resultaatverwerking. Hij dient in zijn verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen een vermelding over zijn vaststellingen op te nemen. Over het algemeen zal het uitvoeren van de in de ISA's voorziene vereiste werkzaamheden het mogelijk maken om de gevallen op te sporen van niet-naleving van de bepalingen van de statuten of van het Wetboek van vennootschappen met betrekking tot de resultaatverwerking.				

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

	[Gecoördineerde norm, §47] 55-56. Indien de commissaris geen kennis heeft van gevallen van niet-naleving van de bepalingen van de statuten of van het Wetboek van vennootschappen met betrekking tot de resultaatverwerking in het licht van hetgeen vermeld is in paragraaf 55, dient hij te vermelden in de sectie “Andere vermeldingen” dat de resultaatverwerking die aan de algemene vergadering wordt voorgelegd in overeenstemming is met de statuten en met het Wetboek van vennootschappen. [Gecoördineerde norm, §48] 56-57. Indien de commissaris in het eerste deel van zijn verslag <u>over de controle van de jaarrekening</u> een aangepast oordeel tot uitdrukking heeft gebracht, dient hij de impact hiervan op de resultaatverwerking te beoordelen en dient hij, in voorkomend geval, de volgende paragraaf toe te passen. [Gecoördineerde norm, §49] 57-58. Indien de commissaris, in het licht van hetgeen wordt bepaald in paragraaf 55, kennis heeft van een geval van niet-naleving van de bepalingen van de statuten of van het Wetboek van vennootschappen met betrekking tot de resultaatverwerking, dient hij dit te bespreken met het bestuursorgaan. Indien het bestuursorgaan in gebreke blijft hieraan het passend gevolg te geven zodat niet is voldaan aan de wettelijke of statutaire bepalingen, of indien de vastgestelde toestand materieel niet kan worden gecorrigeerd, dient de commissaris dit te vermelden in de sectie “Andere vermeldingen”. [Gecoördineerde norm, §50]				
Interimdividend	58-59. Indien een gecontroleerde entiteit-vennootschap is overgegaan tot de uitkering van één of meerdere interimdividenden, dient het verslag van de commissaris met betrekking tot deze interimdividenden, in voorkomend geval,		45. Dit is enkel mogelijk voor de naamloze vennootschappen.	45. KPMG	45. De Raad gaat akkoord met deze tekstuele correctie.

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

	krachtens artikel 618 van het Wetboek van vennootschappen, te worden gevoegd bij het verslag van de commissaris aan de algemene vergadering. Bovendien dient de commissaris naar dit bijgevoegd verslag te verwijzen in de sectie “Andere vermeldingen”. [Gecoördineerde norm, §51]				
Naleving door de entiteit van de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen of van de wet van 27 juni 1921 en van de statuten	59-60. Krachtens artikel 144, § 1, 9° van het Wetboek van vennootschappen dient de commissaris na te gaan of de algemene vergadering correct is ingelicht over de naleving van de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen en van de statuten. Hij dient in zijn verslag een vermelding over zijn vaststellingen op te nemen. Over het algemeen zal het uitvoeren van de in de ISA's voorziene vereiste werkzaamheden, en in het bijzonder deze voorzien door ISA 250, de commissaris in staat stellen aan deze doelstelling te beantwoorden. De commissaris dient geen andere meer specifieke werkzaamheden uit te voeren om er zich van te vergewissen dat de wettelijke of statutaire bepalingen werden nageleefd. De openbaarmakingsverplichting heeft enkel betrekking op de gevallen van niet-naleving van de statuten of van het Wetboek van vennootschappen, met inbegrip van het koninklijk besluit tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen. [Gecoördineerde norm, §44]		46. Subtitel: De verwijzing naar de wet van 1921 lijkt te beperkt	46. KPMG	46. De Raad gaat hiermee akkoord. §6 definieert de term “Wetboek van vennootschappen”, verwijzend naar wet- en regelgeving die verwijst naar het Wetboek van vennootschappen (bv. de wet van 1921). Derhalve is dit niet meer nodig in de subtitel.
	60-61. Indien de commissaris geen kennis heeft van gevallen van niet-naleving van de bepalingen van de statuten of van het Wetboek van vennootschappen in het licht van hetgeen vermeld is in paragraaf 60, dient hij te vermelden in de sectie “Andere vermeldingen” dat hij geen kennis heeft gekregen van verrichtingen gedaan of beslissingen genomen waarbij de statuten of het Wetboek van vennootschappen niet zijn nageleefd. ([Gecoördineerde norm, §45])		47. §61: Het is nuttig om bijkomende guidance te verstrekken omtrent de interactie tussen §61 en de verplichting uit art. 82 van de wet van 7-12-2016	47. KPMG	47. De bijkomende norm (herzien) is beperkt tot hetgeen een impact heeft op het commissarisverslag. Bovendien bestaat ook het KB nog niet. De Raad zal in een latere fase onderzoeken welk initiatief (normatief dan wel doctrine) moet worden genomen.
	61-62. Indien de commissaris, in het licht van hetgeen wordt				

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

	bepaald in paragraaf 60, kennis heeft van een verrichting of een beslissing waarbij de statuten of het Wetboek van vennootschappen niet zijn nageleefd, dient hij na te gaan of de openbaarmaking van het geval van niet-naleving aan de vennootschap onverantwoorde schade kan berokkenen, met name indien – in voorkomend geval na een gesprek met het bestuursorgaan – deze laatste de gepaste maatregelen heeft genomen om de aldus ontstane toestand van niet-naleving te herstellen. Indien hij, na onderzoek, van oordeel is dat de niet-naleving openbaar dient te worden gemaakt, dient hij het geval van niet-naleving te vermelden in de sectie “Andere vermeldingen”. [Gecoördineerde norm, §46]				
Strijdige belangen van vermogensrechtelijke aard indien de wet de tussenkomst van de commissaris voorziet	62-63. De commissaris dient kennis te nemen van de notulen van de vergaderingen van het bestuursorgaan en, in voorkomend geval, van het directiecomité, die door deze laatsten aan de commissaris werden overhandigd en waarin melding wordt gemaakt van het bestaan van een belangenconflict. De commissaris dient na te gaan of de notulen die melding maken van het bestaan van een belangenconflict, voldoende gedetailleerd zijn in vergelijking met de <u>door het Wetboek van vennootschappen</u> voorgeschreven inlichtingen. [Gecoördineerde norm, §52]	A49-A57. <u>A42.</u> —Indien het bestuursorgaan of het directiecomité een beslissing neemt waarbij een lid, rechtstreeks of onrechtstreeks, een <u>tegenstrijdig</u> belang van vermogensrechtelijke aard heeft, vereist het Wetboek van vennootschappen, naargelang van de vennootschapsvorm, dat deze beslissing het voorwerp uitmaakt van een omschrijving in de notulen van de aard van de beslissing of verrichting en van een verantwoording van het genomen besluit, alsook van een omschrijving van de vermogensrechtelijke gevolgen voor de vennootschap. <u>De Artikel-artikelen 259 en 523</u> van het Wetboek van vennootschappen vereisen dat deze notulen worden opgenomen in het jaarverslag of bij gebreke daarvan in een stuk dat samen met de jaarrekening wordt neergelegd. [Gecoördineerde norm, §A42]			
	63-64. Indien de commissaris <u>in de loop van zijn controle</u> vaststelt dat een tegenstrijdigheid van belangen van vermogensrechtelijke aard onderworpen had moeten worden aan de belangenconflictenprocedure zoals voorzien door het Wetboek van vennootschappen, dient hij het bestuursorgaan	A50-A58. <u>A43.</u> —De commissaris neemt in de sectie “Andere vermeldingen” een afzonderlijke omschrijving op van de vermogensrechtelijke gevolgen voor de vennootschap van de beslissingen ten aanzien waarvan een tegenstrijdig belang van vermogensrechtelijke aard bestaat.	48. §64: hier wordt de verantwoordelijkheid bij de commissaris gelegd zodat hij een <u>juridische kwalificatie</u> geven aan de tegenstrijdigheid van belang?	48. EY	48. De commissaris dient te kijken naar elke tegenstrijdigheid van belangen die hij de in loop van de controle vaststelt (en dus niet louter bij de kennisname van

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

	schriftelijk op de hoogte te brengen. Indien het bestuursorgaan in gebreke blijft hieraan het passend gevolg te geven zodat niet is voldaan aan de wettelijke voorschriften, dient de commissaris dit deze niet-naleving te vermelden in de sectie “Andere vermeldingen” zonder zich evenwel in de plaats te stellen van het bestuursorgaan. [Gecoördineerde norm, §53]	Teneinde deze vermogensrechtelijke gevolgen te beschrijven: – wordt de noodzakelijke informatie over de voorgestelde verrichting, de betrokken personen, de uitvoeringsvoorwaarden van de verrichting, de contractuele voorwaarden, enz., verzameld; – wordt nagegaan in welke mate de verrichting verenigbaar is met het maatschappelijk doel. [Gecoördineerde norm, §A43]	Is de commissaris tevens verantwoordelijk voor het detecteren van transacties met strijdig belang? Dit is een ongepaste uitbreiding van de verantwoordelijkheid. Link leggen met §63, waar het gaat over het kennis nemen van de notulen? Indien ja, te verduidelijken teneinde de verwachtingen van de stakeholders en de regulators correct te positioneren.		de notulen). Omdat dit hetgeen is dat door de wet wordt vereist, meent de Raad dat dit moet worden verduidelijkt.
	64-65. De commissaris dient in zijn verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen een <u>afzonderlijke</u> omschrijving op te nemen van de vermogensrechtelijke gevolgen voor de vennootschap van de besluiten van het bestuursorgaan en, in voorkomend geval, van het directiecomité, ten aanzien waarvan een tegenstrijdig van vermogensrechtelijke aard belang bestaat. <u>(Par. A59 en A60)</u> [Gecoördineerde norm, §54]	A51-A59. <u>A44.</u> De commissaris maakt een afzonderlijke omschrijving van de vermogensrechtelijke gevolgen en kan zich dus niet tevredenstellen met een loutere verwijzing naar de wijze waarop deze gevolgen werden omschreven in het jaarverslag of bij gebreke daarvan in het stuk dat samen met de jaarrekening wordt neergelegd. <u>De afzonderlijke omschrijving is een gedetailleerde omschrijving van de betrokken verrichting en haar gevolgen voor de vennootschap.</u> [Gecoördineerde norm, §A44] A52-A60. De taak van de commissaris betreft een <u>“afzonderlijke omschrijving” van de vermogensrechtelijke gevolgen voor de vennootschap van de besluiten van het bestuursorgaan ten aanzien waarvan een strijdig belang in bestaat, ook bij gebrek aan rapportering daaromtrent door het bestuursorgaan, tenzij de beschrijving of de kwantificering van de vermogensrechtelijke gevolgen praktisch onuitvoerbaar is. Indien het niet praktisch uitvoerbaar is de vermogensrechtelijke gevolgen te</u>	49. §65: moet deze omschrijving niet gebeuren op basis van de beoordeling door de raad van bestuur? Het lijkt alsof hij een afzonderlijke omschrijving moet opnemen, ongeacht of het bestuursorgaan een beslissing heeft genomen. Dit kan niet de bedoeling zijn. Als de bedrijfsrevisor een eigen omschrijving moet maken dan treedt hij in de plaats van het bestuursorgaan. Wat betekent dit laatste dan in §63? Voorstel: toevoeging van “op basis van de betrokken notulen van de raad van bestuur” na “een omschrijving, ..., op te nemen”	49. EY	49. De Raad heeft hierover de Juridische Commissie van het IBR geraadpleegd. De Juridische Commissie heeft bevestigd dat het inderdaad gaat om een afzonderlijke omschrijving, los van enige rapportering daaromtrent door het bestuursorgaan. De Raad gaat akkoord met dit standpunt dat verwoord wordt in de §§A59 en A60. De Raad voegt hieraan toe dat het mogelijk is dat bij gebrek aan rapportering door het bestuursorgaan het voor de commissaris praktisch onuitvoerbaar is om de vermogensrechtelijke gevolgen te beschrijven of te kwantificeren. Echter, teneinde in

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

		<u>beschrijven of te kwantificeren, zal de commissaris dit toelichten.</u> <u>Deze omschrijving, ook bij gebrek aan rapportering daaromtrent door het bestuursorgaan, houdt geen inbreuk in op het beroepsgeheim van de bedrijfsrevisor, vermits artikel 523, §1, derde lid van het Wetboek van vennootschappen voorschrijft dat de commissaris dit opstelt en aldus eigenlijk voorziet in een uitzondering op het beroepsgeheim met het oog op het bereiken van een goede balans tussen de belangen van de vennootschap en die van de maatschappij. Het gebrek aan rapportering door het bestuursorgaan zal wel een inbreuk op het Wetboek van vennootschappen uitmaken en als dusdanig door de commissaris in de sectie “Andere vermeldingen” te worden vermeld.</u>	50. §A44: de afzonderlijke omschrijving moet gebaseerd zijn op de omschrijving genoteerd door de raad van bestuur. De commissaris kan geen toevoegingen of verduidelijkingen toevoegen. “Afzonderlijk” dient geïnterpreteerd te worden als een verbod om zich te beperken tot een verwijzing naar de betrokken tekst in het verslag van de raad van bestuur en dus als het “hernemen” van de tekst.	50. EY	overeenstemming te zijn met zijn wettelijke verplichting, zal de commissaris dit dan toelichten in zijn verslag. 50. De Raad verwijst naar het standpunt onder opmerking 48.
	65-66. Indien de commissaris van oordeel is dat de in de notulen omschreven aard van de beslissing of verrichting dan wel de verantwoording van het besluit omtrent belangenconflict – zoals opgenomen in het jaarverslag – onvoldoende is, dient hij deze ontoereikendheid te vermelden in zijn afzonderlijke omschrijving zoals opgenomen in de sectie “Andere vermeldingen”. [Gecoördineerde norm, §55]		51. §66: feit vermelden of inhoudelijk vermelden? De praktijk is dat de commissaris de omschrijving gewoon overneemt. Voorstel: toevoeging van “het (loutere) feit” na “onvoldoende is, dient hij...” Aangeven welke houding de commissaris moet aannemen bij onvolledige omschrijving	51. EY	51. De Raad gaat niet in op het voorstel en meent dat de voorgestelde wijzigingen aan deze sectie volstaan.
Paragraaf inzake overige aangelegenheden	66-67. In specifieke gevallen dient de commissaris in te schatten of het nodig is in zijn verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen een verwijzing op te nemen naar bepaalde aangelegenheden waarop hij in het				

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

	bijzonder de aandacht vestigt zonder dat deze verwijzing in het verslag over de controle van de (geconsolideerde) jaarrekening dient te worden opgenomen. (Par. A10A17 , <u>tweede streepje</u>) [Gecoördineerde norm, §56]				
Vermelding en die specifiek zijn voor OOB-verslagen	67-68. Wanneer het gaat om een OOB, dient de commissaris in de sectie “Andere vermeldingen” te bevestigen dat zijn verslag consistent is met de aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de Verordening (EU) Nr. 537/2014 (art. 526bis, §6, 5), W. Venn.). (Par. A44aA61-A44bA62)	A53.A61. A44a-Artikel 526bis, §6, 5) van het Wetboek van vennootschappen bepaalt dat de commissaris van genoteerde vennootschappen in de zin van artikel 4 van het Wetboek van vennootschappen in zijn verslag moet bevestigen dat het controleverslag consistent is met de aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014. In dergelijke vennootschappen die voldoen aan de criteria omschreven in §3 van 526bis van het Wetboek van vennootschappen die geen auditcomité inrichten, blijven de opdrachten van de commissaris en, in voorkomend geval van de bedrijfsrevisor die instaat voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening, zoals opgenomen onder §6 van datzelfde artikel, van toepassing, maar worden zij uitgeoefend ten aanzien van de raad van bestuur.	52. §§68 en A44a en A44b: a) Dit is een herhaling van §50 b) Art. 526bis is enkel van toepassing voor genoteerde vennootschappen in de zin van art. 4 W. Venn. en gaat dus niet om de OOBs - §68 is enkel van toepassing op de OOBs	52. KPMG	52. a) Dit is inderdaad een herhaling maar de Raad meent dat deze nodig is. b) De Raad gaat akkoord met de bemerking, maar meent dat het toch nuttig is om te verwijzen naar art. 526bis W. Venn. vermits dit artikel expliciet verwijst naar deze vermelding in het verslag.
Schriftelijke bevestigingen van de leidinghet management van de entiteit	68-69. In de Belgische wettelijke en bestuursrechtelijke context dienen van de leidinghet management van de entiteit de volgende bijkomende bevestigingen te worden verkregen: (i) een bevestiging met betrekking tot de volgens het de artikelen 95 en 96 (of het	A55.A63. A45- Overeenkomstig artikel 100, § 2, van het Wetboek van vennootschappen, hoeft informatie die reeds afzonderlijk in de jaarrekening wordt vermeld niet te worden herhaald in een document neer te leggen in toepassing van dit artikel. Hieruit vloeit voort dat het niet	53. §69 (ii): Het W. Venn. vereist niet dat het bestuursorgaan de documenten art. 100 moet goedkeuren.	53. KPMG	53. Dit werd ingevoerd bij de wijziging van de bijkomende norm (na de omzetting van de boekhoudrichtlijn), goedgekeurd door de HREB en de minister van

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

	artikel 119) van het Wetboek van vennootschappen in het jaarverslag mede te delen informatie; (ii) behoudens indien de gegevens reeds afzonderlijk werden vermeld in de jaarrekening en/of indien deze niet van toepassing zijn, een bevestiging waarbij de leidinghet management bevestigt dat de documenten die de entiteit overeenkomstig artikel 100, §1, 5°, 6°/1 en 6°/2 en §2 van het Wetboek van vennootschappen naast de jaarrekening dient neer te leggen, goedgekeurd werden door het bestuursorgaan en, zowel qua vorm als qua inhoud, de door het Wetboek vereiste informatie bevatten; (Par. A45-A46A63-A64) (iii) een bevestiging met betrekking tot de mededeling van bepaalde informatie betreffende de (gecoördineerde) wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme; (iv) een bevestiging met betrekking tot de communicatie van informatie betreffende gevallen van belangenconflicten zoals bepaald in het Wetboek van vennootschappen; (v) in voorkomend geval⁹, een bevestiging met betrekking tot de neerlegging van de jaarrekening bij de griffie van de rechtbank van koophandel, met in-deals bijlage de	noodzakelijk is om hiervoor een schriftelijke bevestiging te verkrijgen. Over het algemeen zal de schriftelijke bevestiging van de leidinghet management van de entiteit betrekking hebben op de sociale balans (art. 100, § 1, 6/2° W. Venn.) en, in voorkomend geval, de lijst van ondernemingen waarin de vennootschap een deelneming bezit zoals bepaald in artikel 13 van het Wetboek van vennootschappen (en, in voorkomend geval, een overzicht van ondernemingen waarvoor de vennootschap onbeperkt aansprakelijk is in haar hoedanigheid van onbeperkt aansprakelijke vennoot of lid) (art. 100, § 1, 6/1° W. Venn.). (Par. 69 (ii)) [Gecoördineerde norm, §A44bis] A56-A64. A46. Teneinde zich ervan te verzeker vergewissen dat hij over de laatste goedgekeurde documenten beschikt, kan de commissaris, bijvoorbeeld, vragen om een naar behoren ondertekende versie van de documenten of, indien dit praktisch haalbaar is, om deze te hechten aan de bevestigingsbrief. (Par. 69 (ii)) [Gecoördineerde norm, §A44ter]	54. §69 (v): de commissaris kan zelf nagaan of het jaarverslag werd neergelegd 54. Voetnoot bij §69 (v): : deze entiteiten zijn niet verplicht een commissaris aan te stellen. Het gaat dus enkel over de gevallen waarin vrijwillig een commissaris werd aangesteld. Zou moeten worden verduidelijkt	54. EY 55. KPMG	Economie. De Raad beslist dan ook dit te behouden. 54. De Raad beslist dit niet te wijzigen. De commissaris dient zich ervan te vergewissen dat hij beschikt over de bevestiging van de neerlegging. 55. De Raad gaat akkoord met deze verduidelijking
--	--	--	---	-------------------------------	---

⁹ Deze bevestiging heeft in de huidige stand van de wetgeving betrekking op de kleine vzw's, de kleine stichtingen (privaat of van openbaar nut) en de Ivzw's, die vrijwillig een commissaris hebben benoemd.

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

	kopie van de neergelegde jaarrekening van het voorgaand boekjaar en van het neergelegd commissarisverslag. [Gecoördineerde norm, §57]				
	69-70. De bevestigingsbrief gericht aan de commissaris dient de door de ISA's en de door paragraaf 69 van deze norm vereiste schriftelijke bevestigingen te bevatten. [Gecoördineerde norm, §58] 70-71. Indien de commissaris vaststelt dat één van de vereiste bijkomende bevestigingen (zoals bepaald in paragraaf 69) niet van toepassing is, kan deze bevestiging uit de bevestigingsbrief worden weggelaten. [Gecoördineerde norm, §59] 71-72. Indien de commissaris een van de vereiste bijkomende bevestigingen niet heeft verkregen, dient hij paragraaf 19 van ISA 580 toe te passen. [Gecoördineerde norm, §60] 72-73. Overeenkomstig paragraaf 9 van ISA 580 dient de commissaris de bevestigingsbrief te laten ondertekenen door personen die tot <u>de leiding het management</u> behoren en die verantwoordelijk zijn voor het voorbereiden en/of het opstellen van de jaarrekening op het hoogste niveau van de gecontroleerde entiteit, alsook <u>voor</u> haar onderliggend financieel beleid, rekening houdend met hun kennis van de feiten en met hun bevoegdheid. De commissaris dient na te gaan of het in bepaalde gevallen passend is om daarenboven te vragen aan een andere betrokken persoon (of ander betrokken orgaan) die (dat) het recht heeft om de entiteit te verbinden voor handelingen buiten het dagelijks beheer, de bevestigingsbrief mee te ondertekenen. [Gecoördineerde				

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

	norm, §61]				
Verslag van niet-bevinding	73-74. Overeenkomstig artikel 143, tweede lid van het Wetboek van vennootschappen, dient de commissaris een verslag van niet-bevinding uit te brengen indien hij de stukken, die het bestuursorgaan overeenkomstig artikel 143, eerste lid van het Wetboek van vennootschappen hem moet overmaken, niet heeft ontvangen waardoor hij niet in staat is de termijnen na te leven die in het Wetboek van vennootschappen zijn voorgeschreven in verband met de terbeschikkingstelling van zijn verslag. Teneinde zijn verslag van niet-bevinding, bestemd voor de algemene vergadering van aandeelhouders en gericht aan het bestuursorgaan, op te stellen, dient de commissaris gebruik te maken van het modelverslag in bijlage 7 van deze norm. Indien hij afwijkt van dit modelverslag, dient hij in overeenstemming te blijven met het Wetboek van vennootschappen en in staat te zijn deze afwijking, in voorkomend geval, te verantwoorden. (Par. A47<u>A65</u>)	A57-A65. <u>A47.</u> Doorgaans zal het verslag van niet-bevinding betrekking hebben op het geval dat de commissaris de jaarrekening niet heeft ontvangen binnen een termijn die hem in staat stelt de wettelijke bepalingen na te leven met betrekking tot de terbeschikkingstelling van zijn verslag aan de aandeelhouders en vennoten. In dat geval, zet hij, met verwijzing naar de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen, uiteen dat hij deze stukken niet heeft ontvangen binnen een termijn die hem in staat stelt de wettelijke bepalingen na te leven met betrekking tot de terbeschikkingstelling van zijn verslag aan de aandeelhouders en vennoten en dat hij de aandacht van het bestuursorgaan op zijn wettelijke verplichtingen heeft gevestigd. In voorkomend geval, wordt dit verslag aan de ondernemingsraad van de entiteit meegedeeld. Het verslag van niet-bevinding dient niet te worden neergelegd, omdat het niet kan worden beschouwd als gelijkwaardig aan het verslag bedoeld in artikel 144 van het Wetboek van vennootschappen. Artikel 100, §1, 4° van het Wetboek van vennootschappen voorziet enkel in de neerlegging van het verslag van de commissaris opgesteld overeenkomstig artikel 144 van het Wetboek van vennootschappen. [Gecoördineerde norm, §A45]	56. §74: de nuance “bestemd” en “gericht” mist duidelijkheid. In het modelverslag wordt dit niet duidelijker, waar de formulering haaks lijkt te staan op § 74. Voorstel: het verslag dient gericht te zijn aan de algemene vergadering maar de commissaris moet aan de raad van bestuur een brief/schrijven richten met zijn verslag als bijlage, waarin aan de raad van bestuur gevraagd wordt een algemene vergadering bijeen te roepen om te beraadslagen over dit verslag	56. EY	56. De Raad beslist de huidige tekst te behouden aangezien dit de tekst van de wet is. Er dient wel een aanpassing te gebeuren in het modelverslag.
Wijziging door de algemene vergadering van het voorstel tot winstverdeling	74-75. De algemene vergadering kan beslissen om het voorstel tot winstverdeling<u>resultaatverwerking</u>, dat uitgaat van het bestuursorgaan, te wijzigen¹⁰. De commissaris dient na te gaan of deze wijziging in overeenstemming is met de	A58-A66. <u>A47a.</u> Naargelang van de omstandigheden, brengt de commissaris een tweede commissarisverslag uit of vraagt hij dat zijn verklaring over de wijziging van de winstverdeling<u>resultaatverwerking</u> wordt opgenomen in	57. §75: winstverdeling moet resultaatverwerking worden 58. §A47a: Wij zijn van oordeel	57. KPMG 58. EY	57. De Raad gaat hiermee akkoord. 58. De Raad gaat niet akkoord

¹⁰ Overeenkomstig de door het Wetboek van vennootschappen aan de algemene vergadering toegekende bevoegdheden, kan de algemene vergadering in principe geen andere wijzigingen in de jaarrekening aanbrengen omdat het opstellen van de jaarrekening een exclusieve bevoegdheid is van het bestuursorgaan.

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

g resultaatverw erking	wettelijke en statutaire bepalingen. (Par. <u>A47aA66</u>) [Gecoördineerde norm, §63]	de notulen van de algemene vergadering. Hij waakt over de bekendmaking van het tweede commissarisverslag of, in het geval het eerste commissarisverslag niet wordt aangepast, van de gelijktijdige bekendmaking van het uittreksel van de notulen zowel van de algemene vergadering als van het eerste commissarisverslag.	dat de 2de optie niet te weerhouden is. Een commissarisverslag kan niet worden gewijzigd via de notulen van de algemene vergadering. Bovendien dienen er bijkomende praktische modaliteiten te zijn omtrent de “gelijktijdige bekendmaking”. Bv. waar?		met het voorstel en beslist de huidige tekst te behouden.
Nazicht van de neerlegging van de (geconsolideerde) jaarrekening en van de door artikel 100, § 1, 5°, 6°/1 et 6°/2 en §2 van het Wetboek van vennootschappen beoogde documenten, zoals vermeld tijdens de controle van de jaarrekening van het voorgaand boekjaar, en eventuele verklaringen daaromtrent	<u>75-76.</u> De commissaris dient na te gaan of de (geconsolideerde) jaarrekening en de door artikel 100, §1, 5°, 6°/1 en 6°/2 en §2 van het Wetboek van vennootschappen beoogde documenten, <u>tijdens zijn controle van de jaarrekening van het voorgaand boekjaar</u>, werden neergelegd teneinde na te gaan of deze overeenstemmen met de stukken waarop zijn commissarisverslag <u>over het voorgaand boekjaar</u> betrekking heeft. Indien de jaarrekening echter wordt neergelegd bij de griffie van de rechtbank van koophandel¹¹, is het aannemelijk dat de commissaris dit niet zelf nagaat voor zover hij met betrekking tot deze aangelegenheid een bevestiging verkrijgt vanwege <u>de leidinghet management</u> (in de zin van paragraaf 73), dat de neerlegging bij de griffie is uitgevoerd, waarbij <u>in deels</u> bijlage van de bevestigingsbrief een kopie van de neergelegde jaarrekening van het voorgaand boekjaar en van het neergelegd commissarisverslag wordt opgenomen. (par. <u>A48-A5167-A70</u>) [Gecoördineerde norm, §65]	<u>A59-A67. A48</u>-Enkel het bestuursorgaan van de entiteit en de leden daarvan zijn wettelijk verantwoordelijk voor de neerlegging van de (geconsolideerde) jaarrekening en van de door artikel 100, § 1, 5°, 6°/1 en 6°/2 en §2 van het Wetboek van vennootschappen beoogde documenten. Derhalve mag de commissaris zich niet in de plaats stellen van het bestuursorgaan, noch mag hij door deze laatste gemandateerd worden met het oog op deze neerlegging. (Par. 76) [Gecoördineerde norm, §A46] <u>A60-A68. A49</u>-Een geschikt tijdsbestek waarbinnen het nazicht van de neerlegging van de door artikel 100, § 1, 5°, 6°/1, 6°/2 en §2 van het Wetboek van vennootschappen beoogde documenten, zoals vermeld <u>in het commissarisverslag over tijdens</u> de controle van de jaarrekening van het voorgaand boekjaar, moet gebeuren is gewoonlijk niet meer dan 150 dagen na de datum van het commissarisverslag. (Par. 76) [Gecoördineerde norm, §A46bis] <u>A61-A69. A50</u>-Wanneer de neerlegging <u>van deze documenten</u> plaatsvindt met vertraging of wanneer de	59. §76: Het is verwonderlijk dat een controlestap die toekomt aan de commissaris vervangen door een bevestiging van de bedrijfsleiding. Principieel kan een bevestigingsbrief de commissaris niet ontslaan van onderliggende procedures 60. §A50-A53: er is verwarring tussen wat van toepassing is op de <u>jaarrekening</u> en wat op de documenten art. 100	59. EY 60. KPMG	59. De Raad verwijst naar opmerking 53. 60. De Raad gaat akkoord met de opmerking en beslist de paragrafen op te splitsen tussen wat van toepassing is op de (geconsolideerde) jaarrekening en wat van toepassing is op de door art. 100 beoogde documenten.

¹¹ Het gaat heden met name om de kleine vzw's, de kleine stichtingen (privaat of van openbaar nut) en de Ivzw's, die vrijwillig een commissaris hebben benoemd.

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

		commissaris niet van materieel belang zijnde verschillen vaststelt, kan de commissaris, overeenkomstig artikel 144, § 1, 9° van het Wetboek van vennootschappen, oordelen dat het niet nodig is om deze niet-naleving in het verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen openbaar te maken. (Par. 76-en-78) [Gecoördineerde norm, §A47] A62-A70. A51. De wettelijke en bestuursrechtelijke teksten schrijven in bepaalde gevallen voor dat andere documenten dienen te worden neergelegd, meer bepaald in de volgende gevallen: (Par. 76) – wanneer de entiteit een dochtervennootschap is die geniet van de vrijstelling van sub-consolidatie bedoeld in artikel 113 van het Wetboek van vennootschappen betreffende de geconsolideerde jaarrekening, dient zij de geconsolideerde jaarrekening van de moedervennootschap neer te leggen ten laatste zeven maanden na de afsluitingsdatum van het boekjaar waarop deze documenten betrekking hebben; – wanneer, overeenkomstig artikel 91 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen, de entiteit een vennootschap is waarvoor een specifieke vennootschap onbepaald aansprakelijk is, dient de jaarrekening van deze eerste bij de jaarrekening van deze specifieke vennootschap te worden gevoegd (en samen hiermee openbaar te worden gemaakt), behoudens in de twee gevallen die door voormeld artikel worden vrijgesteld. [Gecoördineerde norm, §A48]			
--	--	--	--	--	--

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

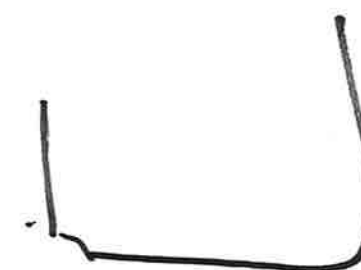
<u>Nazicht van de neerlegging van de (geconsolideerde) jaarrekening</u>	<u>77.</u> Indien de commissaris tijdens zijn werkzaamheden vaststelt dat de (geconsolideerde) jaarrekening en/of de door artikel 100 van het Wetboek van vennootschappen beoogde neer te leggen documenten (en, in voorkomend geval, zijn verklaring zoals opgenomen in de notulen van de algemene vergadering) niet werd neergelegd, dient hij dit geval van niet-naleving schriftelijk te melden aan het bestuursorgaan. [Gecoördineerde norm, §66] <u>78.</u> Onverminderd artikel 144, § 1, 9° van het Wetboek van vennootschappen, dient de commissaris, indien hij, op het ogenblik dat hij zijn commissarisverslag opstelt betreffende de (geconsolideerde) jaarrekening van het <u>volgend</u> boekjaar volgend op het boekjaar onder controle, vaststelt dat de (geconsolideerde) jaarrekening en/of de door artikel 100, §1, 5°, 6°/1 en 6°/2 en §2 van het Wetboek van vennootschappen beoogde documenten (en, in voorkomend geval, zijn verklaring zoals opgenomen in de notulen van de algemene vergadering) niet werd neergelegd binnen de wettelijke termijn, deze niet-naleving te vermelden in de sectie “Andere vermeldingen”. (Par. A50) [Gecoördineerde norm, §67]				
	<u>79.</u> De commissaris is niet langer verplicht na de uitgifte van zijn verslag werkzaamheden met betrekking tot de gecontroleerde (geconsolideerde) jaarrekening uit te voeren. Indien echter een feit aan de commissaris bekend wordt dat, wanneer de commissaris er op de datum van zijn commissarisverslag op de hoogte van was geweest, tot een aanpassing ervan had kunnen leiden, dient hij na te gaan of de (geconsolideerde) jaarrekening en/of de door artikel 100, § 1, 5°, 6°/1 en 6°/2 en § 2 van het Wetboek van vennootschappen beoogde documenten dient te worden gecorrigeerd. De commissaris kan hierbij verwijzen naar de	A71. A53 <u>Indien de entiteit gehouden is tot het verbeteren van de (geconsolideerde) jaarrekening en tot het neerleggen van een gewijzigde (geconsolideerde) jaarrekening, maar hiertoe niet overgaat, neemt de commissaris alle gepaste maatregelen en stelt zo nodig een vordering in kort geding in opdat hiertoe wordt overgegaan. (Par. 79) [Gecoördineerde norm, §A49]</u>	61. §79: “Indien echter een feit aan de commissaris bekend wordt dat,” dient te worden verduidelijkt mbt de te ondernemen stappen	61. EY	§A71: [Verplaatst van oude §A53] 61. De Raad meent dat dit niet nodig is en beslist de huidige tekst te behouden.

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

	paragrafen 14 tot 17 van ISA 560. Indien de entiteit overgaat tot het verbeteren van de (geconsolideerde) jaarrekening, dient de commissaris deze na te gaan en zich ervan te verzekeren vergewissen dat deze worden wordt neergelegd. (Par. A52A71-A53) [Gecoördineerde norm, §68]			
<u>Nazicht van de door artikel 100, § 1, 5°, 6°/1 en 6°/2 en §2 van het Wetboek van vennootschappen beoogde documenten, zoals vermeld tijdens de controle van de jaarrekening van het voorgaand boekjaar, en eventuele verklaringen daaromtrent</u>	76-80. Indien de commissaris tijdens zijn werkzaamheden vaststelt dat de door artikel 100, §1, 5°, 6°/1 en 6°/2 en §2 van het Wetboek van vennootschappen beoogde neer te leggen documenten niet werden neergelegd, dient hij dit geval van niet-naleving schriftelijk te melden aan het bestuursorgaan. [Gecoördineerde norm, §66] 81. Onverminderd artikel 144, § 1, 9° van het Wetboek van vennootschappen, dient de commissaris, indien hij, op het ogenblik dat hij zijn commissarisverslag opstelt betreffende de jaarrekening van het volgend boekjaar, vaststelt dat de door artikel 100, §1, 5°, 6°/1 en 6°/2 en §2 van het Wetboek van vennootschappen beoogde documenten niet werden neergelegd binnen de wettelijke termijn, deze niet-naleving te vermelden in de sectie "Andere vermeldingen". 82. Indien een feit aan de commissaris bekend wordt dat, wanneer de commissaris er op de datum van zijn commissarisverslag op de hoogte van was geweest, tot een aanpassing ervan had kunnen leiden, dient hij na te gaan of de door artikel 100, § 1, 5°, 6°/1 en 6°/2 en § 2 van het Wetboek van vennootschappen beoogde documenten dienen te worden gecorrigeerd. De commissaris kan hierbij verwijzen naar de paragrafen 14 tot 17 van ISA 560. Indien de entiteit overgaat tot het verbeteren van deze documenten, dient de commissaris zich ervan te vergewissen dat deze worden neergelegd. (Par. A72)	A63-A72. Indien de commissaris van materieel belang zijnde inconsistenties vaststelt in de neergelegde documenten zoals beoogd door artikel 100, § 1, 5°, 6°/1 en 6°/2 en §2 van het Wetboek van vennootschappen en hij de entiteit vraagt deze te verbeteren en opnieuw neer te leggen, maar de entiteit hiertoe niet overgaat, neemt de commissaris alle gepaste maatregelen en stelt zo nodig een vordering in kort geding in opdat hiertoe wordt overgegaan. (Par. 81) [Gecoördineerde norm, §A48bis]		§A72: [Verplaatst van oude §A52]

ONTWERP (Wijzigingen ten opzichte van de versie voorgelegd aan openbare raadpleging)

--	--	--	--	--	--

Thierry Dupont
Président
Voorzitter